

DRAUGAS

THE LITHUANIAN WORLD-WIDE DAILY

LAISVOJO PASAULIO LIETUVIŲ DIENRAŠTIS
4545 WEST 63rd STREET • CHICAGO, ILLINOIS 60629

TELEFONAS (312) 585-9500

Vol. LXXV Kaina 25 c.

KETVIRTADIENIS — THURSDAY, BIRŽELIS — JUNE 11, 1981

Nr. 135

„AUSRA“ Nr. 22 (62)

Lietuvių ir lenkų santykiai

Ar galima pasitikėti lenkais?

(Tęsinys)

O su Seiniais yra taip: apie pusę Seinų parapijos yra lietuviška, o Seinų katedroje lietuviškų pamaldų nėra. Protesto ženklai lietuvių šventadieniais susirenka į katedrą ir gieda lietuviškai. Katedros klebonas kun. Rogovskis buvo kreipėsi net į vietos miliciją, kad išvartytų iš bažnyčios „triukšmadarius“. Bet milicija atsakė, kad tai ne jos kompetencijoje. Ši istorija (lietuviški giedojimai katedroje) tęsiasi daugiau kaip 10 metų. Kaune lenkai gavo pamaldas savo kalba, o Seinų katedroje lietuviškų pamaldų kaip nebuvo, taip ir nėra. Į kokią padėtį mūsų dvasinė vyresnybė pastatė Seinų — Suvalkų krašto lietuvių, be

„Jeigu jau lenkai pasidarė tokie mūsų draugai, tai kodėl lenkų dvasininkija daugiau kaip dešimt metų tylėjo ir neinformavo nei Vatikano, nei platesnio pasaulio apie tai, kad Katalikų Bažnyčia Lietuvoje baigiama užmaugti. Juk tada iš Lietuvos nebuvo beveik jokios galimybės perduoti žinias į pasaulį, o lenkai tokių galimybių apskaitai turėjo ir Katalikų Bažnyčios padėtį Lietuvoje žinojo“.

niekur nieko leisdamas lenkiškas pamaldas Kaune, sunku apie tai ramiai pagalvoti — ju ne tik neparemė kovoję už savo šventčiausias teises, bet iš jų dar pasityčiojo.

Seinų — Suvalkų krašto lietuvių, tiesa, turi lietuviškas mokyklas. Bet ar tūlas lietuvis, tuo besidžiaugdamas, žino, jog apie 1950 m., kai Lenkijoje buvo leistos lietuviškos mokyklos, buvo padaryti mainai mūsų nenaudai. 1950 m. ir vėliau Vilniaus krašte buvo įsteigta tiek lenkiškų mokyklų, kiek jų nebuvo Pilsudskio laikais — 1920 — 1939 m. Ar ne pasityčiojimas yra iš lietuvių, užvertė savo spauda, įtaisė Suvalkų, kad lietuvių vaikams

Vilniaus krašte yra „sudarnosios sąlygos“ lankyti lenkišką mokyklą. Taip yra Kelesnykuose (Šaltinėnų r.). Ten dabar yra reprezentacinė lenkiška vidurinė mokykla, nors Pilsudskio laikais ten buvo lietuviška mokykla...

Jeigu jau lenkai pasidarė tokie mūsų draugai, tai kodėl lenkų dvasininkija daugiau kaip dešimt metų tylėjo ir neinformavo nei Vatikano, nei platesnio pasaulio apie tai, kad Katalikų Bažnyčia Lietuvoje baigiama užmaugti. Juk tada iš Lietuvos nebuvo beveik jokios galimybės perduoti žinias į pasaulį, o lenkai tokių galimybių apskaitai turėjo ir Katalikų Bažnyčios padėtį Lietuvoje žinojo

— Suvalkų krašto lietuvių, be

„Jeigu jau lenkai pasidarė tokie mūsų draugai, tai kodėl lenkų dvasininkija daugiau kaip dešimt metų tylėjo ir neinformavo nei Vatikano, nei platesnio pasaulio apie tai, kad Katalikų Bažnyčia Lietuvoje baigiama užmaugti. Juk tada iš Lietuvos nebuvo beveik jokios galimybės perduoti žinias į pasaulį, o lenkai tokių galimybių apskaitai turėjo ir Katalikų Bažnyčios padėtį Lietuvoje žinojo“.

niekur nieko leisdamas lenkiškas pamaldas Kaune, sunku apie tai ramiai pagalvoti — ju ne tik neparemė kovoję už savo šventčiausias teises, bet iš jų dar pasityčiojo.

Seinų — Suvalkų krašto lietuvių, tiesa, turi lietuviškas mokyklas. Bet ar tūlas lietuvis, tuo besidžiaugdamas, žino, jog apie 1950 m., kai Lenkijoje buvo leistos lietuviškos mokyklos, buvo padaryti mainai mūsų nenaudai. 1950 m. ir vėliau Vilniaus krašte buvo įsteigta tiek lenkiškų mokyklų, kiek jų nebuvo Pilsudskio laikais — 1920 — 1939 m. Ar ne pasityčiojimas yra iš lietuvių, užvertė savo spauda, įtaisė Suvalkų, kad lietuvių vaikams

gandai į Lietuvą?, bet tik tam, kad mums nusikračius vieno globėjo, jie — lenkai — mums uždėtų savo globą, dar bjauresnę. (Seinų — Suvalkų krašto lietuvių sako, kad būti po lenkų „globa“ dešimt kartų blogiau negu po rusišką. Tiesa, Lenkijos lietuvių turi daugiau laisvų, negu mes čia Lietuvoje, bet taip yra dėl to, kad Lenkija yra „pusiau laisva“ valstybė, todėl ir lietuviams ten daugiau laisvų tenka.)

A. Zuvintas straipsnio pabaigoje rašo: „Ar vėl skatinti neapykantą ir nepasitikėjimą, ar siekti didesnio suartėjimo su šia tauta?“ Neapykantos sėti nereikia, nes neapykanta nieko pozityvaus nesukuria. Pasitikėti mes galime atskirais asmenimis lenkais, gerai juos ištyrę, o bendrai lenkais pasitikėti neturime pagrindo.

Aplamai lietuvių ir lenkų santykių klausimas dabartinėmis sąlygomis mūsų pagrindinio spaudos nesvarstytinas, nes toks svarstymas nieko gero neduos — lenkų tautos charakterio mes nepakeisime. Geriau užsiminti naudingą darbą. Keista, kad „Aušra“ imasi tokių temų, kaip ši, arba „Zvilgsnis į ateitį Lietuvai“ (14 nr.) ir pan., o nerado vietos savo puslapiuose aktualioms, gyvybiniams lietuvių tautos klausimams. Toks klausimas pvz. yra lietuvių tautos etnografinėje Lietuvoje sunykimas dėl mažo gimimų skaičiaus. Šis klausimas yra kartu ir moralės klausimas, nes pvz., labai išplitę abortai yra viena iš priemonių išvengti vaiku.

Ar „Aušrai“ svarbu tik kokybė, o kiekybė — ne? Jei neįvyks lūžis gerojo pusės, lietuvių skaičius dabartinėje Lietuvoje ne tik nedidės, bet mažės ir galų gale sumažės iki tokio skaičiaus, kuris palyginti su „vyresniojo brolio“ gausumu, nevaids jokie vaidmens, ir tauta praktiškai bus palaidota. Tai ne vien alkoholis grasi lietuvių tautai.

V. Plankūnas

Kursių nerioj, važiuojant iš Kintų į Ventę

Kania pateisina sovietų „susirūpinimą“

Lenkijoje streiko šiandien nebus

Varšuva. — Stanisław Kania, Lenkijos komunistų partijos vadovas, centro komiteto plenumo sakė, kad Lenkijos „Sąjungininkų susirūpinimas ir aliarmas pateisinamas, turi pagrindo“. Pripažino, kad iš Maskvos gautam laiške aiškiai pasakyta, jog jeigu nebus imamasi visų priemonių prieš „kontrarevoliucionierius“, Lenkijos nepriklausomybė bus pavojuje. „Visi žinote apie tą laišką“. Toliau jis savo ilgoje kalboje mi-

nėjo, kad antisovietiška propaganda ir viešosios tvarkos ardyamas ji baugina. Prašė disciplinos partijos viduje ir didesnės spaudos kontrolės.

Lenkijos partijos kongresas prasidės liepos 14, sakė Kania.

Kanios kalba turėjo du tikslus: vienas ju, sušvelninti Maskvos susirūpinimą, kad Varšuva nėra akla apie pavojų komunizmui, antra — išvengti būsimų atakų

iš pačioje Lenkijoje esančių „vaganų“, kurie ypač pakėlė galvas po paskutinio Kremliaus išėjimo.

Partijos padėtį kiek palengvino „Solidarumo“ vadų nusileidimas šiandien numatytą streiką šiaurės Lenkijos rajonuose atidėti iki liepos 3. Po ilgo derybų tarp unijos ir vyriausybės atstovų parlamento komisijos pirmininkas Szczepanski pažadėjo, kad vyriausybė iki liepos 3 išstirs unijos skundą, kai kovo mėn. Byd-

goszczo mieste milicija smarkiai sumušė tris unijos narius. Prašė nestreikuoti ir neprovokuoti, nesunkinti ir taip sunkios vyriausybės padėties ir katalikų Bažnyčios hierarchijos.

Lenkija nenori to sulaukti, kas atsitiko 1968 Čekoslovakijoje. Tada Kremlius rugpjūčio 17 prisiekė panašų įspėjimą Dubčekui ir jo politiniam biurui. Kai negavo patenkinamo atsakymo, po trijų dienų pasiuntė tankus.

Irakas skundžiasi Jungtinėse Tautose

New Yorkas. — Irakas kreipėsi į Jungtinių Tautų Saugumo Tarybą, prašydamas skubiai sušaukti nepaprastą posėdį ir svarstyti Izraelio puolimą. Spėjama, kaip tokiu atveju pasielgs Amerika: prisidės prie daugumos ir pasmerks, vetuos ar susilaikys. Diplomatai sako, kad jeigu nebus pasmerktas Izraelis, tada Indija bus pateisinta, jei ji kada bandys sudaužyti Pakistano atominę reaktorių, Sov. Sąjunga — Kinijos, Amerika — Sovietų Sąjungos arba atvirkščiai. Visi galės pasistiepti, jog tai daroma apsaugoti nuo galimo užpuolimo.

Reakcija dėl bombardavimo

Izraelis atstūmė du geriausius draugus — Reaganą ir Sadatą

Washingtonas. — Prezidentas Reaganas konferavo su Valstybės saugumo tarybos nariais apie Izraelio ataką prieš Iraką. Susidariusią padėtį svarsto ir Pentagono Valstybės departamento ekspertai. Apskritai visi smerkia tokį žygį, bet kokių priemonių imtis, dar nesutarė. Prezidentas turi įgaliojimus sulaukyti bet kam paramą, jei kas nusižengia taisyklėm tai paramai gauti, bet šiuo kartu Reaganas nori, kad galutinai

sprendimą padarytų Kongresas. Pentagono atstovas Henry Catas sako, kad neaišku, kaip bus su keturiais F — 16 lėktuvais, kurie turėjo kaip tik šiomis dienomis perduoti Izraeliui. Paklaustas, kada tas reikalas bus išspręstas, atsakė, kad „ilgai neteks laukti“. Valstybės departamento pranešėjas Dean Fischer pasakė diplomatiškai: nors Amerika ir smerkia tokį užpuolimą, bet nuo savo įsipareigojimo Izraeliui atsakyti intencijai. Sen. Alan Cranston (D. Calif.) sako, kad jis įsitikinęs, jog Irakas tikrai planavo pasigaminti atominę bombą net šių metų pabaigoje. Jis mano, kad Kongresas paramos nenutrauks ir jokios kitos akcijos prieš Izraelį nesiims.

Sen. Daniel Moynihan (D. N. Y.) pridėjo, kad jis negali pritarti tokiam užpuolimui, bet tą atsitiškina jį „supranta“. „Kai Irakas yra aiškiai pasakęs, jog turi intenciją sunaikinti tą šalį ir viską daro tam tikslui, nereikia nustepti, kad to paties susilaukė jis pats“, sakė Moynihan. Kiti kongresmenai ir senatoriai kalba vieni prietardami, kiti pasmerkdami Izraelį. Sen. Baker (R. Tenn.) liepia truputį palaukti, kol reakcija nusistovės, kol sentimentai atvės ir bus galima šalčiau galvoti. Tada bus galima ir sprendimą padaryti.

Sen. Charles Percy (R. Ill.), Senato Užsienio santykių komiteto pirmininkas, pritaria Reagano administracijos kriticismui ir smerkia Izraelį. Jis sako, kad Izraelis prieš imdamasis tokio veik-

smo, turėjo pirma atsislausti Amerikos. Jo manymu ir turimomis žiniomis, Irako reaktorių galėjo pradėti gaminti atominę bombą ne anksčiau kaip 1984 ar net 1985 metais. „Izraelis atstūmė du geriausius savo draugus, kokius iki šiol buvo įsigijęs — Reaganą ir Egipto Anwar Sadatą. Reagano administraciją pastatė į baisiai sunkią padėtį. Pakirto ir specialaus ambasadoriaus Philip Habib'o misiją taikingai išspręsti Izraelio ir Sirijos krizę. Paskatino visus arabus susivienyti, paskatino panašiai elgtis ir kitiems, jei kam pasirodys tai naudinga, užpulti ką nors“, sakė Percy.

— Alžirijos prezidentas Chadli Benjedid lankosi Maskvoje. Vnu-kovo aerodrome jį pasitiko Brežnevas.

— Graikijoje ir Italijoje tuo pačiu laiku susitikavo valstybinių oro bendrovių: „Olympic“ ir „Alitalia“ tarnautojai. Italijoje streikuoja lakūnai.

KALENDORIUS

Birželio 11: Barnabas, Rozelina, Dainius, Alonas.
Birželio 12: Onufas, Kanura, Ramas, Dova.

Saulė teka 5:16, leidžiasi 8:24.

ORAS

Daugiausia saulėta, 30 proc. galimybė lietaus, apie 75 laipsniai.

Reikalauja paleisti sovietų kalinį

Italijoje įsisteigęs vadinamas „Ogurtsovo komitetas“, besirūpinantis jau 14-ka metų už savo įsitikinimus kalinamo ruso mokslininko likimu, šiomis dienomis kreipėsi į Italijos respublikos prezidentą ir užsienio reikalų ministrą, kviesdamas juos paprašyti sovietų valdžią, kad sunkiai sergantis sąžinės kalinys būtų išlaisvintas. Komitetas savo laiške Italijos prezidentui ir užsienio reikalų ministrai atkreipia dėmesį į tai, jog Helsinkio konferencijos baigiamajame akte yra įskaitomi pažymėta, kad žmogaus asmens ir jo pilietinių bei religinių teisių apsaugojimas sudaro tikrąjį tautų santarvės pagrindą.

Washingtonas. — Valstybės sekretorius Alexander Haig vakar išvyko į Kiniją. Išbus tris dienas. Vienas svarbiausių reikalų bus išaiškinti abiejų kraštų priešingybės Taiwan statuso reikalu. Jeigu viskas gerai bus, reikia tikėtis, kad tada bus pranešta ir apie galimą Reagano vizitą į Kiniją šių metų gale ar kitų pradžioje, sakoma oficialiuose Washingtono sluoksniuose, rašo „Monitor“.

Pagerės santykiai su Meksika

Washingtonas. — Reagano administracija gali pagerinti Amerikos santykius su artimu kaimynu Meksika. Kaip labai, per anksti sakyti. Praeity buvo nemaža nesklandumų. Tik ką pasibaigęs ilgą Reagano ir Meksikos prezidento Jose Lopez Portillo pasikalbėjimas santykius pasuko gerą kryptimi. Po ilgesnių nuomonių pasikeitimų išaiškėjo, kad ir Salvadora klausimu Meksika nėra per daug toli nuo Amerikos pažiūrų. Meksikai labai svarbu, kad Vidurio Amerikoje ir Karibų jūroje esančios valstybės ir toliau liktų nepriklausomos, nebūtų Kubos sąjungininkės. Lygiai to nori ir Amerika.

Prezidentas Reaganas priėmė kvietimą spalio mėnesį dalyvauti Meksikoje šaukiamoj turtingai ir neturtingų kraštų konferencijoje. Sutiko su sąlyga, kad į ją nebus pakviestas Castro.

— Amerika pradėjo derybas su Sovietų Sąjunga dėl grūdų pardavimo. Manoma, kad bus parduota 6 mil. metrinų tonų jau dabar. — Galimas dalykas, kad Atstovų rūmuose bus nutarta uždaryti daug nedidelių pašto agentūrų ir sutaupti nemaža pinigų.

Detroitas. — Automobilų darbininkų unijos vykdomasis komitetas vienbalsiai pritaria unijai sugrįžti į AFL — CIO. Gal net nuo liepos 1 dienos. Iš tos didžioios unijos išstojo prieš 13 metų.

Indijos istorijoje didžiausios traukinio katastrofos vieta, kai nuo tilto ir pylimo nuvirto į upę traukinys, kuriame galėjo būti daugiau negu 1000 žmonių.

Redaguoja Emilija Pakalniškienė. Rankraščius siųsti adresu:
E. Pakalniškienė, 3948 S. Artesian Ave., Chicago, IL 60632

MIŠIOS UŽ LIETUVĄ CHICAGOJE

112-ta kuopa yra didelė ir turi veiklių narių. Vienas iš jų yra kun. Jonas Savukynas, kuris pasiūlė gegužės 26-tą pasimelsti už kenciančią Lietuvą. Visi sutiko. Kadangi kun. J. Savukynas yra Aušros Vartų Dievo Motinos parapijos vikaras, tai ir melstis rinkomės į tą bažnyčią. 7-tą valandą vakare, vieni tiesiai iš darbo, kiti iš namų, 112-tos kuopos vyčiai suvažiavo į ją dalyvauti bendroje maldoje už Lietuvą.

Mišias aukojo pats kun. J. Savukynas. Vyčių choras giedoja muziko Fausto Strolio parašytas lietuviškas Mišias. Vandenį ir vyną prie altoriaus atnešė Lietuvos generalinė konsule Juzė Daužvardienė ir Monika Kasper.

Kun. J. Savukynas pasakė prasmingą pamokslą. Priminė, kaip 1941-mųjų metų birželio mėnesį rusai beveik trečdalią lietuvių tautos išvežė į Sibirą. Kitus kišo į kalėjimus ir kankino. Dar ir dabar daug lietuvių patriotų kencia kalėjimuose arba vergų darbo stovyklose. Vytautos Skuodys buvo pakrikštytas šioje bažnyčioje 1929 metais; jo gimtinė namai yra dviejų blokų atstume nuo bažnyčios, jis šiandien yra kankinamas komunistinėje vergų stovykloje. Jis prašo mūsų pagalbos. Stenkimės jam padėti. Ir melskimės, kad Dievas apsaugotų žmo-

niją. Komunizmas nori užvaldyti visą pasaulį; melskimės, kad tai neįvyktų. Melskimės, kad nukristų pančiai nuo mūsų Lietuvos. Lietuva yra mums brangi, ji yra mūsų tėvų žemė. Meldėmės. Savo maldoje jungėmės su visais Lietuvos kankiniais, o choro giesmės griebė už širdies, jaudino, didesnei savo tėvų krašto meilei uždegė. Pabaigai visi kartu sugiedojo Lietuvos himną.

Kun. J. Savukynas pakvietė visus į parapijos salę kavutei. Bažnyčios klebonas kun. Bonifacas Vaišnora ir kun. Savukynas draugiškai priėmė vyčius, sodino už stalų, net ir kavą pildė ir puodukus. Buvo ir Šv. Mergelės Marijos gimimo parapijos vikaras kun. Markus. Kartu su vyčiais dalyvavo pamaldose ir vėliau vaissinai. Sekančią dieną turėjome dalyvauti a.a. kun. Petro Činiko atsisveikinime. Jis Chicagos vyčiams buvo tarsi tėvas; buvo senjoro kuopos dvasios vadu. Gaila, kad taip vis po vieną išvykti turime į aną pasaulį...

Kuopos pirm. Albertas Zakarka padėjo kun. J. Savukynui už šv. Mišias ir vaišes. Taip pat sugiedojo „Ilgiausių metų“ Apolinarui Bagdonui ir Jonui Aukščiūnui, jų gimtadienio progą.

E. Pakalniškienė

FOREST CITY

46-toji Forest City vyčių kuopa, kartu su 74-tąja Scrantono ir 143-tąja Pittsboro kuopomis, organizuoja 68-tą Lietuvos vyčių seimą Scrantono universitete ir priims šią vasarą vyčius, suvažiavusius į vieną iš seniausių lietuvių kūrinių Jungtinės Valstybės vietų.

46-toji vyčių kuopa veikia Šv. Antano parapijoje Forest City mieste, kuris yra už dvidešimt penkių mylių į šiaurę nuo Scrantono. Parapija buvo įkurta 1894-tais metais, kada Scrantono vyskupas O'Hara paliepė Scrantono lietuvių Romos katalikų bažnyčios kunigui Pežai organizuoti parapiją skaitlingiems lietuviams, dirbantiems anglių kasyklose. Šv. Antano parapija buvo ten pirmoji neangliška. Pradžioje ji aptarnavo įvairių tautybių katalikus.

Lietuvių katalikų pasišventimas tikėjimui ir kultūrai buvo įrodytas 1899 m., kai sudegė pirmoji bažnyčia. Antroji buvo pašventinta 1905 m. Ir ji sudegė 1917 m. Tuojau buvo pradėta statyti dabartinė bažnyčia. Maža lietuvių katalikų bendruomenė, kun. Benediktas Toločkos vadovaujama, iki šiai dienai tebe- laiko save lietuviams.

Šv. Antano bažnyčia yra pastatyta ant aukščiausios kalvos, nuo kurios matosi Forest City miestelis. Forest City yra šiauriniame anglių kasyklų rajono pakraštyje. Savo vardą gavo nuo gražių miškų, kurie supa tą apylinkę. Forest City yra viduryje tarp dviejų gerai žinomų šiaurės - rytų Pensilvanijos vasarinių vietų. Pocono kalnų vasarvietės yra į pietų rytus, ir Begaliniai (Endless) kalnai driekiasi į šiaurę ir vakarus.

Aplink Forest City yra daug ežerų ir upelių, gerai žinomų

žvejyboje bei vandens sporto mėgėjams. Medžioklė yra populiari, ir miškai yra pilni briliantų, meškų ir teterių. Slidinėjimas yra populiarus žiemą, ir netoli esąs Ell kalnas sutraukia sportininkus iš New Yorko, Philadelphijos ir kitų rytinių miestų.

Šiandien nebėra ten antracito pramonės, kuri buvo ankstyvosios ekonomijos pagrindas. Nebėra, nes išsi- baigė akmeninės anglys. Forest City žmonės pergyveno sunkius ekonominius laikus ir dabar viltingai žvelgia į ateitį. Kad jie nėra pasimėtę, rodo tai, kad mažame dviejų tūkstančių gyventojų miestelyje yra net aštuonios įvairių tikėjimų bažnyčios — tikrai nuostabus dalykas.

Iš „Vyčio“

GEGUŽINĖ CHICAGOJE

Liepos 4-tą Chicagoje bus gegužinė Vyčių namuose ir sode. Prasidės 13 val. dienos metu. Užėjimą reikės mokėti, bet už tą mokesį bus vienas laimėjimų bilietas. Šokiai ir jų varžybos prasidės antrą valandą. Gegužinės pirmininkai — Vincas Samoška ir Jonas Paukštys — kviečia dalyvauti ir užtikrina, kad visiems bus linksmas. Vincas paruoš skanius pietus su dešra ir kugeliu, bus įvairių gėrimų. Gerry Mack ir Monika Kasper tvarkys visuomet įdomų laimėjimų kioską. Šiais metais Chicagos vyčių pirmininkas Algirdas Brazis, Irenos Sankutės padėdamas, praves nepaprastus laimėjimus. Laimėti bus galima p. Rudžių dovanotą Sylvanijos televizijos aparatą, lietuviškų bankų nemažas pinigines dovanas. Timex laikrodį ir daug kitų gerų daiktų. Laimėjimų bilietai jau yra platinami, o laimėti bus galima net gegužinėje nedalyvaujant.

T.

Vladas Šakalys kalba Detroito lietuviams. Nuotr. J. Urbono.

1941 METU SUKILIMO MINĖJIMAS

Gegužės 24-tą, Lietuvių Fronto Bičiulių Detroito-Windsoro skyriaus iniciatyva, buvo suruoštas 1941 metų sukilimo prieš rusiškąjį komunistinį Lietuvos pavergėjų keturišimties metų sukakties ir lietuvių tautos rezistencijos iki šių dienų minėjimas.

Minėjimas pradėtas pamaldomis Dievo Apvaizdos lietuvių parapijos šventovėje. Šv. Mišios buvo aukojamos už žuvusius ir dar gyvus sukilimo dalyvius; jas atnašavo ir jautrų pamokslą pasakė kun. Viktoras Kriščiūnaitis.

Po pamaldų, daugiau 250 detsroitičių ir svečių susirinko į Kultūros centrą, kur vyko minėjimas, kuriam sumaniai vadovavo dr. Vytautas Majauskas. Minėjimas pradėtas Lietuvių Aktivistų Fronto atsišaukimu į lietuvių tautą per Kauno radio stotį 1941 metų birželio 23 d. Nevienu nuriėjo asaros per skruostus, besiklausant Leono Prapuolenio balso, raginančio ir kvietiančio jungtis į kovą prieš raudonąją okupantą. Ši kova tebetiesama iki šios dienos; apie tai vėliau girdėjome iš Vlado Šakalio lūpų.

Paskaitą skaitė dr. Adolfas Damsušis, buvęs sukiliminės vyriausybės pramonės ministras. Jis prisiminė ruošimąsi sukilimui, sukilimą ir laikinosios vyriausybės problemas su nauju rudoju okupantu bei jo pakalikais.

Dalia Navasaitienė-Mikaitė su muzikos garsų palyda — jautriai perskaitė prof. Juozo Brazaičio, ėjusio ministerio pirmininko pareigas, kalbą pasakytą kapinėse laidojant žuvusius sukilimo dalyvius.

Išgirdome neseniai iš Lietuvos pabėgusių šių dienų laisvės kovotojų, rezistentų Vladą Šakalį. Jis drąsiai atvirai reikšė savo mintis, nevengdamas pasakyti, kam kai gal ir nelabai malonius žodžius. Jo žodžiais, sukilimas ir jame

pralietas kraujas buvo atpirkimas gėdos, kurią padarė mūsų vadai, nespriešdami 1940 metais. O sukilime pralietas kraujas buvęs neveltui. Jis išaugino naujus kovotojus už Lietuvos laisvę, kurie nebe- dami Sibiro taigų, kalėjimų ir kitokių persekiojimų kovoja už mūsų tautą ir jos prisikėlimą. Toliau dėstė, kad tik kraujo auka ugdo galiūnus; tautos kurios nekovoja už savo egzistenciją — žūna. Kvietė be kompromisų kovoti iki laimėjimo.

Meninėje programoje girdėjome fleitos virtuozę Astą Šepetytę, palydimą pianu Vido Neverausko. Oficiali minėjimo dalis baigta — „Lietuva brangi“ melodija.

Dr. V. Majauskas paminėjo iškilmes dalyvavusius svečius: estų atstovą su poniu, Antaną ir Mariją Rudžius, JAV LB-ės pirm. Vytautą Kutkų ir rašytoją Jankų.

Pasibaigus oficialiai daliai visi buvo pavaisinti vynu ir pyragais.

Vėliau Vladas Šakalys atsakinėjo į dalyvių paklausimus. Čia jis vėl be kompromisų dėstė savo mintis ir pasakojo apie dabartinę rezistenciją. Minėjimas buvo tikrai puikiai prarastas bei suorganizuotas. Jei nesimėtam amerikiečių spaudos ar televizijos, negalime kaltinti, kad ne buvo dėta prastangų. Dr. Algis Barauskas ir Jonas Urbanas buvo kontaktavę visas didelių ir mažesnių laikraščių redakcijas ir televizijos stotis, bet, kaip žinote, tuo metu Michigane streikavo ir kalėjimus degino kaliniai, kas spaudos žmonėms buvo įdomiau, negu klausyti apie rusišką raudonąją kolonializmą.

MALDOS DIENA UŽ LIETUVĄ

Birželio 14-tą, JAV Lietuvių Bendruomenės Krašto valdyba susitarusi su Lietuvių Kunigų Vienybės vadovybe

yra paskelbusi „Maldos diena už Lietuvą“. Jie kreipėsi į visas LB apylinkių valdybas praversti akciją, kad maldos diena būtų paskelbta visose lietuviškose parapijose, o taip pat prašyti parapijų klebonus praversti maldas už Lietuvą. Specialios tai dienai pritaikintos maldos, kurias paruošė kun. Gediminas Kijauskas, S.J., yra išsiuntintos visiems klebonams ir lietuviškoms parapijoms.

Detroito, Dievo Apvaizdos parapijoje netik bus prarastas „Maldos už Lietuvą“, bet tą dieną bus speciali rinkliava — Lietuvių Katalikų religinei šalpai. Surinktos aukos naudojamos persekiojamos Lietuvių Katalikų bažnyčios sušelpimui ir Lietuvos Katalikų Kronikos leidimui. Būkime dosnūs.

J.U.

MASINIŲ TRĖMIMŲ 40 M. SUKAKTIS

Šįmet sueina 40 metų nuo masinių trėmimų pradžios Pabaltijo kraštuose. Šiai svarbiai ir liūdnei sukakčiai paminėti Detroito Baltų komitetas tinkamai pasiruošė. Birželio 9 d. komitetas vyksta pas gub. W. Millikan priimti rezoliuciją. Lietuviams atstovaus K. ir S. Miškiniai. Minėjimas prasidės birželio 14 Dievo Apvaizdos parapijoje pamaldomis 10:30 val. ryto. Po pamaldų, 12:30 val. p.p. parapijos salėje minėjimas — kalbos ir meninė dalis. Lietuvių meninę dalį atliks Kristina ir Regina Butk-naitės. Latvių — Michigan operos sopranas Astra Kalnina. Estų — ponis Leelo Valdsaar-Basham — fleita ir jos vyras, pirmasis smuikas Detroito simfoniniam orkestrui — Glenn Basham. Minėjimas bus labai turiningas. Įvertinkime rengėjų pastangas gausiu dalyvavimu.

B.B.

TRUMPALAI

„Pilėnų“ stovyklos atidarymas, įvykęs gegužės 31 d., susilaukė svečių iš Manchester, Detroito, Windsor ir Flint. Palankus oras ir žurnalistų susirinkimas atsilankiusių skaikių pakėlė iki gana gausaus lietuvių būrio, kokį nedažnai tenka matyti. „Švyturio“ jūros šauliai stovykla gali didžiulius, nes ir rajonas ir pastatų pasižymi švara, o jau pastatytas aukštai kalnelėje paminklas liudija lietuvišką dvasią ir visai aplinkai teikia didingumą.

Šv. Antano atlaidai bus sekmadienį, birželio 14 d. lietuvių šventovėje, Detroito. Iškilmingos pamaldos su palaiminimu — 10 val. 30 min. ryto; jų metu bus paminėti ir Sibirian išvežtieji. Parapijos choras skirs kelias šiam įvykiui pritaikytas giesmes. Po pamaldų bus vaišės, kurios vyks jau praplėtosse patalpose. Parapijiečiai ir kaimyninių parapijų lietuviai prašomi atsilankyti ir pasigrožėti pagyvėjusia mūsų parapija. Klebonas kun. Alfonsas Babonas ir Parapijos taryba kviečia visus Detroito ir apylinkių lietuvius.

S. Slizys

Dalis dalyvių Detroito surengto 1941 m. Lietuvos sukilimo minėjimo. Pirmoje eilėje estų atstovas su poniu, Vladas Šakalys ir Vanda Majauskienė. Nuotr. J. Urbono.

DRAUGAS

THE LITHUANIAN WORLD-WIDE DAILY

Second class postage paid at Chicago, Ill. Published daily except Sundays, Legal Holidays, days after Christmas and Easter by the Lithuanian Catholic Press Society.

Publication Number (USPS — 161000)

Subscription Rates \$42.00 — Chicago, Cook County, Illinois and Canada. Elsewhere in the U.S.A. \$40.00. Foreign countries \$42.00

Pašto išlaidas mažinant, pakvitavimai už gautas prenumeratas nesiunčiami. Ant DRAUGO prie kiekvieno skaitytojo adreso, gavus iš jo mokesį, atžymima, iki kada yra užsimokėjęs.

DRAUGO prenumerata mokama iš anksto

	metams 1/2 metų 3 mėn.
Chicago ir Cook County	\$42.00 \$25.00 \$17.00
Kanadoje (kanadiškais dol.)	\$46.00 \$28.00 \$18.00
Kanadoje (U.S.A. dol.)	\$42.00 \$25.00 \$17.00
Užsienyje	\$42.00 \$25.00 \$17.00
Kitur — Amerikoje	\$40.00 \$22.00 \$15.00
Savaitinis	\$28.00 \$17.00

• Administracija dirba kasdien nuo 8:30 iki 4:30, šeštadieniais nuo 8:30 iki 12:00.
• Redakcija dirba kasdien 8:30 — 4:00, šeštadieniais 8:30 — 12:00.

• Redakcija straipsnius taisyti savo nuožiūra. Nesunaudotų straipsnių nesaugo. Juos gražina tik iš anksto susitarus. Redakcija už skelbimų turinį neatsako. Skelbimų kainos prišunčiamos gavus prašymą.

PARAPIJOS GEGUŽINĖ

Dievo Apvaizdos lietuvių parapijos metinė gegužinė įvyks birželio 21-mą, sekmadienį, parapijos patalpose ir aikštėje. Ji šįmet bus trečioji iš eilės. Gegužinė sutraukia daug svečių, nevien parapijiečių, bet ir kaimynų windsorietų ir amerikiečių. Reikia tikėtis, kad bus gražus oras ir skaitlingai susirinkę smagiai

praleis laiką, pabendraus, o laimingieji grįš turtingesni. Laukiami visi — jauni ir vyresnieji.

J.U.

Advokatas Draugja VALDEMARAS BYLAITE

VINCAS BEIZGYS
Teisų daktaras
2458 W. 69th St., Chicago, Ill.
Visi tel. 778-9000
Valandos pagal susitarimą

DR. K. G. BALUKAS

Akušerija ir moterų ligos
Ginekologinė chirurgija
6449 So. Pulaski Road (Crawford Medical Building). Tel. LU 5-6446
Jei neatliepia, skambinti 374-9004
Pirma ligoninė pagal susitarimą

Tel. ofiso HE 4-5849. Rez. 388-2233

DR. PETER T. BRAZIS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
2434 West 71st Street
Val: pirm., antr., ketv. ir penkt. 11:30 val. ryto iki 3 val. popiet.

Dr. Ant. Rudoko kabineta perėmė

DR. EDMUND E. CIARA

OPTOMETRISTAS
2709 West 51st Street
Tel. — GR 6-2400
Val. pagal susitarimą pirmad. ir ketv. 1-4 ir 7-9 antrad. ir penkt. 10-4 šeštad. 10-3 val.

Ofs. tel. 735-4477. Rez. 246-0067

DR. E. DECKYS

GYDYTOJA IR CHIRURGE
SPECIALYBĖ — NERVŲ IR EMOCINIS LIGOS
CRAWFORD MEDICAL BUILDING
6449 So. Pulaski Road
Valandos pagal susitarimą

DR. A. B. GLEVECKAS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Tel. — BE 3-5893
Specialybė Akių ligos
3907 West 103rd Street
Valandos pagal susitarimą

Ofiso tel. — 582-0221

DR. JANINA JAKŠEVIČIUS

JOKSA
VAIKŲ LIGOS
6441 S. Pulaski Rd.
Valandos pagal susitarimą

Ofs. PO 7-6000. Rez. GÁ 3-7278

DR. A. JENKINS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
3844 West 63rd Street
Valandos pagal susitarimą

6132 S. Kedzie Ave. Chicago
WA 5-2670 arba 489-4441

DR. K. A. JUCAS

ODOS LIGOS
KOSMETINĖ CHIRURGIJA
Valandos pagal susitarimą

Istaigos ir buto tel. 652-1381

DR. FERD. VYT. KAUNAS

Gydytojas ir Chirurgas
DIPLOMATE, AMERICAN BOARD OF FAMILY PRACTICE
1407 So. 49th Court, Cicero, Ill.
Kasdien 10-12 ir 4-7 išskyrus treč. ir šešt.

DR. IRENA KYRAS

DANTŲ GYDYTOJA
2659 W. 99 St. Chicago
476-2112
Val. pagal susitarimą. Pirm., antr., treč. ketv. 10 iki 6 val. Šeštad. 10 iki 1 val.

Tel. Reliance 5-1811

DR. WALTER J. KIRSTUK

Lietuvius gydytojas
3925 West 59th Street
Val: pirm., antr., ketv. ir penkt. nuo 12-4 val. popiet. ir 6-8 val. vak. Treč. ir šešt. uždaryta

Tel. ofiso ir buto: OLYMPIC 2-4159

DR. P. KISIELIUS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
1443 So. 50th Ave., Cicero
Kasdien 1-3 val. ir 6-8 val. vak. išskyrus treč. Šešt. 12 iki 4 val. popiet.

DR. IRENA KURAS

GYDYTOJA IR CHIRURGE
KŪDKIŲ IR VAIKŲ LIGOS
SPECIALISTE
MEDICAL BUILDING
3200 W. 81st Street
Val: Kasdien nuo 10 ryto iki 1 v. p. p. Ofiso tel. RE 7-1168. Nid. 239-2919

Ofs. HE 4-1818; Rez. PR 6-9801

DR. J. MEŠKAUSKAS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Specialybė vidaus ligos
2454 West 71st Street
(71-mos ir Campbell Ave. kampas)
Val. pirmad. antrad. ketvirtad. ir penktad. 3 iki 7 v. p. p. Tik susitarus.

Ofs. 742-0255 Namų 584-5527

DR. ALGIS PAULIUS

ORTOPEDINIS LIGOS — CHIRURGIJA
1185 Dundas Ave.
Egin. II. 60120
Valandos pagal susitarimą.

Ofs. 372-5222. 236-6575

DR. ROMAS PETKUS

AKIŲ LIGOS — CHIRURGIJA
Ofiso:
111 NO. WABASH AVE.
Valandos pagal susitarimą.

DR. L. D. PETREIKIS

DANTŲ GYDYTOJA
8104 S. Roberts Road
1 myliai į vakarus nuo Harlem Ave.
Tel. 563-0700
Valandos pagal susitarimą

DR. FRANK PLECKAS

(Kalba lietuviškai)
OPTOMETRISTAS
Tikrina akis. Pritaiko akinius ir "Contact lenses".
2618 W. 71st St. — Tel. 737-5149
Val. pagal susitarimą. Uždaryta treč.

DR. LEONAS SEIBUTIS

INKSTŲ, PULSŲ IR PROSTATO CHIRURGIJA
2656 W. 63rd Street
Val. antr. 1-4 popiet. ir ketv. 5-7 vak.
Ofiso tel. 776-2880, rezid. 448-5545

DR. C.S. ŠIAUCIŪNAS

DANTŲ GYDYTOJAS
4912 W. 14th Street
Cicero, Illinois
Tel. 656-2441
Valandos pagal susitarimą

Ofiso tel. 434-2123, namų 448-6199

DR. V. TUMASONIS

CHIRURGAS
2454 West 71st Street
Val: pirm., antrad., ketv. ir penktad. 2-5 ir 6-7 — iš anksto susitarus.

Ofs. tel. 586-3166; namų 381-3772

DR. PETRAS ŽILOBAS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
6745 West 63rd Street
Val: pirm., antr., ketv. ir penkt. 2-7 šeštadieniais pagal susitarimą

VERDANTIS KATILAS

Vadinamosios Mažosios Azijos istorija daugeliui žinoma. Ne tik dabartyje, bet ir tolimoje praeityje — dar prieš Kristaus laikus ten kilo vienos ir griuvo kitos valstybės, pradedant Izraelio viešpatavimu, Babilonijos ir Asirijos valdovų pasikeitimu ir karais. Vėliau įsigalėjo graikai, romėnai išsiplėtė savo valdas. Pagaliau iš nežinia kur kilusių stipriai musulmoniško tikėjimo organizuotų arabų ir jų sekėjų amžini karai. Jie nekaravo už žemės turtų vermes, bet už plutus, kuriuose galėjo gyventi žmonės, savo darbu ir savo prakryba pelnę pragyvenimą. Po Viduramžių laikotarpio ir po arabų išėjimo iš Europos arabų pasaulis ilgai tylėjo. Jis buvo padalinintas į daugelį mažų savišalų, globojamų daugiausia anglų ar prancūzų ir jų išnaudojamų.

Kai buvo atrasti žibalo šaltiniai ir jie pradėti panaudoti moderniai technikai, susisiekimui ir gamybai, tai arabų pasaulis ir patys arabai „pabrango“. Tiek vietos gyventojai, tiek Europos ir kitų kontinentų civilizotos tautos pamatė, kad tai yra naudinga ir reikalinga. Tuo pasinaudojo ir patys arabai, nors juos diktatoriškai valdė įvairūs šeikai, karaliukai ir panašiais vardais vadinami, padidėję visų tų plotų savininkais. Paprasti žmonės, seniai pavertę vergais, bet praturtėjus tautos šis tas ir liaudžiai. Bent kai kurie valdovai jau leido lavintis savo jaunimui, siuntė mokyti į Europos ir Amerikos universitetus ir specialias mokyklas, kad turėtų sau reikalingų intelektualinių pajėgų ir technikos specialistų panaudoti turimus žemės turis.

Arabas vėl iš naujo bent dalinai sujungė bendras ekonominis interesus ir griežtas musulmoniškas tikėjimas, kuriame pabrėžiamos vyrų teisės, skriaudžiant moteris. Nors neatgijo tokia pat vienybė, kokia ji buvo įžiebta Mahometo ir jo įpėdinių, ypač pačiam tikėjimui suskilus į tris didesnių skirtybių šakas, bet vis dėlto arabai tapo pajėgia, su kuria turėjo skaitytis ir didžiosios tautos.

Po antrojo karo Artimuosiuose Rytuose dygtę dygo nepriklausomos valstybės. Vienur, nuvertę monarchus, sukūrė respublikas ir įvedė kiek demokratiškesnę tvarką. Kitur liko absoliutūs karaliai, bet jau turėjo ir ministrų kabinetų, nors ir iš giminių sudarytus. Svarbiausia jau jie lengviau įsigijo pasitikėjimą daryti sutartis su didžiųjų valstybių bendrovėmis išnaudoti žemės turis ir gauti pelną panaudoti net liaudies gyvenimui šiek tiek pagerinti. Vienybės nesukūrė nė po nepriklausomų valstybių ar šiekėjų sukūrimo, nors ir iškilo naujas neramumų židinys — istoriniame Izraelio krašte Palestinoje įsikūrė žydų valstybė Izraelis.

Žydams pradžioje reikėjo vesti kovą prieš Palestiną, globojusius anglos. Bet po Hitlerio žudynių ir rasės naikinto net patys anglai ir jų sąjungininkai pritarė tokios valstybės sukūrimui, kad žydai iš viso pasaulio galėtų turėti savo tėvynę ir prieglobą. Nors ir tą mažą kraštą subėgo skirtingų kultūrų Europos ir Amerikos žydų dalis, taip pat ir iš arabų kraštų, bet jie nebuvo vieningi. Jie tik mėgino stipriai apsiginkluoti prieš bet kokius arabų pasikeitimą.

Iš civilizuočių kraštų į savo „tėvynę“ žydai nesiveržė, kaip daugelis tikėjosi. Bet iš šalies visais būdais Izraelio valstybei apsiginkluoti visi stipriai pagelbėjo. Tai įrodė du karai, kai arabų valstybės — Egiptas, Jordanas ir Sirija — panoro greitai mažą kraštą paklupdyti. O antras karas baigėsi gėdingai, per šešias dienas sugrūdus Sirijos ir Egipto armijas. Pasirodė, šis būdas arabams netiko. Bet ir pralaimėjimai arabų nepajėgė suvienyti.

Šiuo metu jau kuris metas kariauja arabai ir Irakas prieš persišką Iraną. Sirija nenori išvežti savo kariuomenės iš kaimyninio Libano, kur remia Izraelis ne iš meilės, bet norėdamas apsaugoti savo kraštą nuo sirų priartėjimo. Šiuo metu Sirija ir Izraelis ugnies katilą taip yra įkaitinę, kad jis jau sudaro Artimiesiems Rytams sprogimo pavojų. Čia mėgina diplomatinio keliu tarpininkauti Amerika, o jėgos demonstravimui įtakos nori įsigyti ir Sovietų Sąjunga. Ir tereikia tik mažos žarijos įdegti žibalo statinę.

Artimieji Rytai neturėtų tokios reikšmės, jeigu jie neturėtų žibalo versmų. Pagaliau dar ir tose neištirtose dykumose, kaip Saharoje, gali būti daug žemės turtų. Taip pat vienos mažos valstybės susikirtimas su kita nebūtų svarbus, jeigu jis neliestų didžiųjų valstybių, kurios naudojasi vadinama alyva ir kurios atsakingos įvairiais įsipareigojimais už taikos išlaikymą tame žemės kampe. Ypač tai liečia Ameriką, kuri daugiausiai ten yra investavusi pinigų, kad būtų prekyba jai pačiai ir kiltų gerovė tuose kraštuose, kurie iki paskutinių laikų tik skurdą tematė.

Sovietų Rusijos didysis troškimas — prasiveržti į Persijos įlanką, į Indijos vandenyną ir įvairius uostus, kurie reikalingi daugelio kraštų laivams, yra didysis rūpestis, kad dvi mažos — Izraelio ir Sirijos — valstybės nepradėtų tarpusavio klausimo spręsti ginklu. O tai jau yra taip arti, kad visų akys nukreiptos į tą pusę ir visų pastangos dedamos sulaukyti nuo karo židinio įžiebtimo. Prie to prisideda ir palestiniečių, išsivyrų iš dabartinių Izraelio žemių, problema. Jie šiuo metu sudaro valstybės valstybėse, kaip Libane, Sirijoje, Irake, Libijoje, ir iš ten ruošiami ne poziciniam karui, bet terorizmui, kurį jau seniai įpratę vykdyti. Tos problemos nesugebėjimas išspręsti sudaro pavojų ne tik dabartiai, bet ir tolimai atečiai — bus išauginta teroristų tauta be žmoniškumo ir pasigailėjimo.

Mums Artimieji Rytai nebūtų svarbus klausimas, jeigu jis neliestų krašto, kuriame gyvename ir dalį atsakingumo esame prisiaukę prisiėmę. Naujas karas nepaliktų neutralios nei Amerikos, nei Sovietų, nes abioms šioms valstybėms rūpi ir jų pačių likimas, santykių sprendimas, sugyvenimas ar susinaikinimas. Mes esame dalis Amerikos, kurią ginti ir kurios interesais gyventi turime be partinio priklausomumo ir įsitikinimo, o vien tik iš savisaugos ir iš patriotinio nusiteikimo tiek Amerikos, tiek savo pavergto krašto atžvilgiu. Kaip šis klausimas bus išspręstas, greitai patirsime. Bet nuo jo nesame nuolat ir negalime juo nesirūpinti.

P.S.

VYSK. A. DEKSNYS

dviejų sukačių proga 1906.V.9 — 1931.V.30

L. TULABA

Gegužės mėnesį, kai visa gamta, atgimusi po žiemos miego, pasipuošia žiedais ir miškuose pasigirsta gegutės kukavimas, Dievas pašaukė gyventi ir altoriui tarnauti vysk. A. Deksnį. Tai įvyko prieš 75 ir prieš 50 metų. Minėme tad jo 75 amžiaus ir 50 kunigystės metų sukačių. Minėme šias sukačius su dėkingumu ir su džiaugsmu. Jis yra tikra ir didelė Dievo dovana mūsų tautai ir Bažnyčiai. Jūs labiau, kad šios rūšies sukačių ne visiems yra suteikiamos. Šių sukačių proga neabejotinai daug kas kalbės ir rašys apie sukačiųvinką: primins jo gyvenimo eigą, išskels ir pabrėš jo pasiekimus laimėjimus, įvertins jo turtingą ir mielą asmenybę. Tačiau visa tai bus tik mažas istorinis liudijimas apie ganytoją, kuriam priklauso visų lietuvių-tikintųjų ar netikintųjų — pagarba, meilė ir dėkingumas.

Bus malonu ir naudinga skaityti ir klausyti, ką kiti kalbės apie vysk. Deksnį, bet dar įdomiau ir nemažiau svarbu išgirsti iš paties Sukačiųvinko, kaip jis šias sukačius išgyvena, kaip vertina savo gyvenimą ir savo kunigiską pašaukimą, kaip žvelgia į ateitį, ko linki sau, Lietuvai, lietuviams ir žmonijai. Tai, va, kodėl išdrišau kreiptis į Sukačiųvinką ir prašyti, kad sukačiųvinkas pasisakytų bei atsakytų į keletą klausimų. Jis mielai sutiko. Ir štai klausimai ir atsakymai.

— **Ką galėtumėte pasakyti apie savo žemišką kilmę, apie savo šeimą?**

— Mano tėvai — Stanislovas Deksnys ir Vincelava Kiliūtė — rytų aukštaičiai, pasiturintys ūkininkai. Patys kilę iš gausių šeimų, išaugino šešių vaikų šeimą: be manęs, dar tris brolius ir dvi seseris. Mūsų su broliu Stasiu gimėme dyknykai. Iš tėvo pusės tėvų jome keturis dėdes ir dvi tetas, o iš motinos — tris dėdes ir tris tetas. Du dėdės, Juzapas ir Antanas, buvo kunigai Deksniai, o motinos brolis Antanas Kilius mirė būdamas klierikas. Be to, motinos dėdė kun. Pranas Viksa buvo ilgametis Pandelio klebonas. Taigi man buvo skirta gimti giliai religingoje ir kunigais gausioje giminėje.

— **Kas turėjo lemiamos įtakos vaikystės dienose?**

— Neabejotinai lemiamai veikė mano dvasi ir turėjo sprendžiamos įtakos mano gyvenimui tėvų gili tarpusavė

meilė, kurią jautėme, ir ji buvo ne žodžiais išsakoma, bet tyliai gyvenime praktikuojama. Mano siela kiauurai persunkė vaikystės dienose nuosirdi religinė nuotaika, kuri vyravo mūsų šeimoje. Gegužės, spalio mėnesiais ir gavėnios eigoje šeima drauge su samdiniais meldavomės, giedodavome. Visa tai ir nūdien yra gyva mano sieloje.

— **Kaip vertinate mokyklinio gyvenimo eigą?**

— Pradžios mokykląėjau su pertraukomis dėl vykstančio pirmo pasaulinio karo. Panašiai buvo ir lankant pirmąją gimnazijos klasę. Mokytojų turėjau įvairių pažiūrų ir nevienodų pedagoginių sugebėjimų. Bet bendrai Lietuvos mokyklą pozityviai vertinu. Esu dėkingas visiems mokytojams ir už suteiktas žinias ir už gerą auklėjimą.

— **Kas nulėmė pašaukimą į kunigystę?**

— Nėra lengva į šį klausimą atsakyti. Nei dėdės kunigai, nei vietos klebonas, nei gimnazijos kapelionas neragino mane rinktis kunigystės pašaukimą. Tėvai, jei širdyje norėjo, kad vienas iš keturių sūnų taptų kunigu, to viešai nepareikšė. Manau, kad Dievo malonė veikė nejuokiamai per įvairius veiksnius, lenkdama mane pasirinkti kunigystės kelią. Religinė nuotaika šeimoje, tarnavimas šv. Mišioms, geri draugai, idealistinės organizacijos — ateitininkai ir skautai — o taip pat malda lenkė ir palenkė mane rinktis gyvenimo kelią, kuris atveria patias plačiausias galimybes tarnauti Dievui, Tėvynei ir artimui.

— **Kaip vertinate seminariją, kurioje rengėtės kunigystei?**

— Mokiau si Kauno Tarpdiecezinėje seminarijoje. Ją neabejotinai vertinu. Ji davė man dvasinį subrendimą ir įvedė į filosofijos ir teologijos mokslo lobyną, kuris savo ruožtu įvedė į Dievo bei išganyto šviesą. Seminarija dar ir tuo yra brangi, kad davė man neužmirštamų draugų.

— **Kokie pirmieji įspūdžiai dirbant parapijoje?**

— Pirmieji žingsniai kunigijoje veikloje parapijoje, tiesa, atvėrė naujus horizontus, bet tai nebuvo man visai naujas bei svetimas darbas. Mat, ypač organizacinėje veikloje jau turėjau šokią tokią patirtį. Juk organizaci-

jose aktyviai dalyvavau ir būdamas gimnazistu ir vėliau klierikaudamas. Tačiau tiesioginiame sielovados darbe tuoju pajutau, kad teoretinis pasiruošimas turėjo kai kurių spragų, susidūrus su realiu gyvenimu ir iš jo kylančiomis įvairiomis problemomis.

— **Kas paskatino siekti tolimesnių studijų?**

— Kadangi jutau, jog mano pasirengime, siekiant būti sėkmingu ganytoju, yra kai kurių spragų, atsirado noras pagilinti studijas. Šiam mano norui pritarė mano ordinaras vysk. K. Paltarokas. Jis tikėjo, kad, pastudijavęs užsienyje, parsižvelgiu ką nors nauja ir gera. Mane itin domino sociologijos ir pedagogikos klausimai. Prof. S. Šalkauskio patartas, apsisprendžiau vykti aukštesnėms studijoms į Šveicarijos Fribourgo.

— **Kokius turite atsiminimus iš studijų Fribourge?**

— Įspūdžiai bei atsiminimai iš Fribourgo yra vieni iš maloniausių. Tiesa, pradžioje sveikata buvo sušlubavusi, ir turėjau keletą mėnesių gydytis. Atėję Dievui, Šveicarijos klimatas buvo itin palankus gydymuisi, susirgus plaučių liga. Apsigyvenau tarptautiniame bendrabutyje „Alberstinum“. Čia turėjau progos pažinti ir susidraugauti su eile įvairių tautų studentų — kunigų. Su kai kuriais iš jų turiau draugiškus ryšius dar iki šių dienų.

— **Kaip pasiekėte Ameriką?**

— Mano dėdė kun. Antanas Deksnys, sovietams okupavus

Lietuvą, būdamas Amerikos pilietis, išvyko į Ameriką. Jis taigi pasirūpino mane atkviesti iš Šveicarijos į JAV. Tai padarė per malonų Marijonų tarpininkavimą. Būtent kun. Jonas Navickas, MIC, Marianopolio kolegijos direktorius Thompson, Conn., atsiuntė man affidavit, kurio pagalba gavau Amerikos vizą, ir taip atsiradau JAV-bėse.

— **Kokie buvo pirmieji žingsniai ir galimybės Amerikoje?**

— Atvykęs į Ameriką, kuri laiką sustojau svečio teisėmis Brooklyne pas kleboną kun. N. Pakalnį Apreiškimo lietuvių parapijoje. Vėliau pasiekiau Chicagą ir laikinai apsiostojau Visų Šventų parapijoje pas kleboną kun. J. Paškauską. Nuo 1942 m. vidurio buvau pakviestas vikaro pareigoms Šv. Kryžiaus lietuvių parapijoje Mount Carmel, PA. Čia talkinau klebonui kun. dr. J. Končiui. Be darbo parapijoje, bendradarbiau katalikiškoje spaudoje, rašydamas įvairiais klausimais.

— **Kokie atsiminimai iš klebonavimo East St. Louis laiku?**

— East St. Louis vadovaudamas lietuviškai parapijai praleidau darbingiausią savo gyvenimo laikotarpį. Turėjau sunkumų, bet išgyvenau daug ir malonių valandų. Dievas laimino mano pastangas visokeriopai. Sutvarkiau parapiją finansiškai. Pasiėkiau laimėjimų sielovadoje. Džiaugiausi, kai mačiau, kad dalis net ir vadinamų „nebažnytinių“ pamažu ėmė įsijungti į parapijos veiklą ir tapo praktikuojančiais katalikais. Esu dėkingas Dievui, kad, nuosirdžiai talkinant parapičiams, pavyko pastatyti naują, gražią bažnyčią, kuri yra ir ilgam liks puošnus lietuviškas paminklas.

— **Kaip išgyvenote paskyrimą vyskupu?**

— Paskyrimas Vakarų Europos vyskupu buvo didelė staigmena ir neaukus pirmos dienos išgyvenimas, kai žinia negalėjau kurį laiką pasidalinti net su artimiausiais draugais. Prie to dar prisidėjo netikrumas ir baimė, kad po 28 metų gyvenimo Amerikoje jaučiausi atitrūkęs nuo Europos ir nepasiruošęs vadovauti lietuviškai sielovadai senajame kontinente.

— **Kokie yra įspūdžiai bei išgyvenimai einant Europos lietuvių vyskupo pareigas?**

— Nelengva trumpai nusakyti visus įspūdžius, ku-

riuos teko patirti per 12 metų einant Vakarų Europos lietuvių ganytojo pareigas. Džiuginantis dalykas, kad Europoje pasiliko pakankamas skaičius lietuvių kunigų, kurie dirba lietuviškoje sielovadoje. Jie rodo didelį pasiaukojimą. Mat, lietuvių visur gyvena išsiskaldę. Į pamaldas susirenka nedidelis skaičius. Tenka važinėti po didelę teritoriją atskirose vietose patarnauti dvasiškai vietinių parapijų bažnyčiose savus tautiečius. Be grynai pastoracinio darbo, lietuvių kunigai daugiausia vadovauja ir visuomeninei bei kultūrinei lietuviškai veiklai, kuri yra palyginamai dar gana gyva. Tačiau, liūdna, kad lietuvių gretos nuolat retėja: senieji miršta, o jaunimo dalis nutrūpa, atsitolindami nuo lietuviškos veiklos arba išemigruodami.

— **Kokius planus turite ateičiai?**

— Kokius planus, kokius didelius užsimojimus galėtų turėti asmuo, sulaukęs 75 amžiaus metų? Ir dėlto, kol tebesu prie lietuviškos sielovados vairo Europoje, rūpiuosi ir darau visa, kas įmanoma, kad mūsų tikintieji vis pilniau gyventų Evangelijos dvasia, kad religinė dvasia šeimose klestėtų, kad jaunimas pasisavintų religinius ir tautinius idealus, kad atsirastų, kurie noriai atsakytų „taip“ į Viešpaties šaukimą pasiaukoti sielų išganymui, pasirenkant dvasinį pašaukimą.

— **Jei šiandien Dievas leistų grįžti atgal ir rinktis iš naujo gyvenimo kelią, kokią pasirinktumėte?**

— Jei tokia fantastiška galimybė būtų man šiandien pasiūlyta, greičiausia pasirinkčiau tą patį kelią ar gal, tiksliau išsireiškiant, pasirinkčiau tą patį gyvenimo kelią kryptį, padarant kai kuriuos mažus pakeitimus, einant pasirinktuju keliu. Be abejo, nūdien išliktų ištikimam šventiems tikėjimo ir tautos idealams, eiti Kristaus kryžiaus keliu yra sunkiau, negu prieš 75 ar 50 metų.

Dėkodamas Jubiliatui už pasidalinimą mintimis, labai norėčiau, kad kiek galima daugiau žmonių atkreiptų dėmesį į Sukačiųvinko pareikštą mintį. Jos yra svarbios ir pamokančios. Laimingas yra tas, kuris gyvenimo pavarėje gali sakyti, jog žvelgdamas į praeitį, nieko neišgaili, bet, jei galėtų grįžti atgal, rinktųsi ir eiti tuo pačiu keliu. Galime tad džiaugtis su Jubiliatu ir dėkoti Dievui, kad jis mums davė ganytoją, kuris įsamenina savyje Gerąjį Ganytoją.

DIENAI RIEDANT VAKAROP

Prabėgusių dienų akimirkos

VLADAS RAMOJUS

Washingtonas, 1979 metų rugpjūtio antroji diena. Šiandien 30 metų, kai aš gyvenau laimingoje Amerikoje. Sostinė nuo karščio ir tvankos verda, kaip vanduo katilė. Tas pats buvo ir 1949 m. rugpjūtio 2 diena, kai mes, naujieji atvykėliai, ir Amerikos krantą New Yorke išlipom iš „Gen. Langfitto“ laivo, praėjusio karo metu vežiojusio JAV karius. Šutra tiesiog šuntinė šutino. Kai mielas sutvirtinimo sakramento liudininkas Juozas Laučka, pasitikęs uoste, nusivėžė į restoraną Manhattane pirmą kartą suvalgyti amerikietiškus priešpiečius, milžinišką dangoraižių šėšėliose tiesiog trūko oro. Karštis buvo porsokęs šimtą laipenių Fahrenheito. O aš žiopsėjau į tuos prakaituojančius dangoraižius su didžiausiu smalsumu, nes prieš akis tiesėsi kažkokia pasakų pili. Tiesa, buvo jau nebe pasaka, kai po kelių mėnesių netoli tų pačių dangoraižių negras norėjo mane apiplėšti, o aš visgi sugebėjau apsiginti. Ta pasakų pili buvo pažįstama dar iš pradžios mokyklos vadovėlių. Tačiau Lietuvoje gyvenamas niekad, niekad nesvajojau, kad kada nors gyvenime visa tai tikrovėje išieties prieš mano akis.

Savo gimtajam Vabalninke mėgdavau per atostogas ar šiaip įvairiomis progomis pasivaikščioti nuo tėvų namų prieš kleboniją Dariaus ir Girėno gatvėje pro žvyrduobes iki kapinių, kurios glaudėsi Panevėžio ir Pasvalio kelių sankryžoje. Vakarų pusėje, kur baigėsi parapijos pastatai, iki kapinių

būdavo gabalas lauko — parapijos žemės, kur kiek toliau matėsi Strazdių kaimo vienkiamiai. Ir kai dešimtis kartų per savo palyginus neilgą gyvenimą tėviškoje pavakariasis praeidavau tuo plotu, nuolat ir nuolat žvilgsniai kryptavo į vakarus, ir raudoną tolimoje besileidžiančios saulės kamuolį. Traukė kažkokia nuojauta, aižinuosius vakarus... Ir kai 1944 metų liepos 22 dienos pavakare apleidau tėviškę, kito kelio į vakarus jau nebebuvo likę — tik pro žvyrduobes, pro kapines Strazdių kaimo ir toliau Pasvalio link. Į ten, kur leidosi graudžiai raudonas saulės kamuolys su niekad nesvajota ir žaliuoją jaunystę neitkėta žinia, kad tu daugiau savo gimtosios žemės nebepamatysi ir tavo kaulai galbūt atguls kur nors Chicagoje Šv. Kazimiero kapinėse, jei, žinoma, gyvas pereisi karą, apsupimus, prietiličius.

Ir ar aš kada galėjau svajoti, kad po 28 metų pragyventų Amerikos vidurvakariuose — Chicagoje — vėl atsibastysiu į rytus ir Amerikoje išgyventų 30-ties metų sukačiųves švėsiu tik už trijų šimtų mylių nuo tos vietos, kur išlipau į palaimintąją žemę. Ir ji man, nors turtų neususikrovusiam, vistiek miela ir palaiminta, nes ir duonos lik valiai, ir laisvės, ir automobilio vairas rankose, na, ir darbas, pelnomas plunksna įstaigoje žurnalizmu, nors plačiųjų lietuvių masių įsirdis čia pasiilgusi. Juk ne visur už Lietuvos ribų rasi antrąją Chicagą, kurios lietuviškojo gyvenimo pulsas, ir ji gyvai pasinėrus, per 28 metus nemažai poveikio padarė.

Mintys vėl krypta atgal į Atlantą, per kurį „SS Gen. Langfit“ mane atvežė į šią palaimintą šalį. Kai tolo Bremenhafeno uostas ir kartu Europos krantai, stebėjau, kai tuo pačiu laivu keliaujantys, ypač vyresnieji, ir juos ilgai žiūrėdami gal jau paskutinį kartą, galiausiai verkė. Tačiau man kažkodėl asaros netryško, nors ten, anam krante, toli toli į

rytus už Berlyno, kur miegoji Lietuva, liko mano visa gimtinė. Ir aš į tą laimingąjį krantą vykau vienuolis, tik apie 1955 m. sužinojęs, kad mamutė tebe gyvena Zemaitijoje, o vienintelė sesutė plūša Vorkutoj. Ir kaip tik tuo metu, kai iš Lietuvos atskubėjo ir linksmos, kartu ir liūdnos žinios, Chicagoje pasirodė mano karo audrose išgyventų nuotykių veikalas, labai greitai skaitytojų išpirktas. Kai kurie skaitytojai net netikėjo, kad būta brolių lietuvių, kurie karo audrose tokius rūščius tiesiog neįtikėtinus nuotykius pergyveno ir išliko gyvi. Tačiau tą patį vėliau patvirtino ir rašytojas M. Katiliškis brandziamame veikalė „Išėjusiems negrįžti“. Marius ir iš šio pasaulio negrįžtamai iškeliavo 1980 m. prieškalėdyje, iškeliavo ir nemažai mano bendražygininkų, tačiau aš, diena pamažu riedant vakarop, dar tebestoviu ant šios žemės, atsiminimuose dažnai atsisukdamas ir nebesugrįžtančią praeitį, prisimindamas ir tuos, kurių jau nebėra šiame pasaulyje.

Ties Anglijos krantais nemažą dalį laivo keleivių paguldė jūros liga. O mums, dar nesugriuvusiems, buvo puiki proga atsivalgyti už Vokietijos badmečio metus. O apie tą gerą pavalygą nors dar kartą prieš mirtį kiek buvo svajota paskutinėmis karo dienomis ir tuojau jam pasibaigus. Buvom papuolę į tokį pragarą, kur diena gaudavom tik ribekutę duonos ir dubenėlį skystutės, vandeningso sriubos. O aš tą riekutę duonos dar perlaudydavau pusiau ir išmainydavau į cigaretę — geriausią vaistą nervams nuraminti.

O dabar štai „SS Gen. Langfitto“ laive, tik praplaukus Anglijos krantus ir didesnei pusei keleivių laivo valgykloje nepasirodant, maisto kiek nori. Kirak, brolau, kol sveikais esi.

Ir vėl prisimena praetis.

(Bus daugiau)

DŽIAUGIAMĖS NAUJU VYRU CHORU

Praeitų metų pabaigoje, ar šių pradžioje girdėjome, kad lietuviškojo Dievo Apvaizdos parapijos organizuojamas choras. Veliau gandai prilo ir apie tai pamiršome. Vėlykų ryte, susirinkę į Priskelimo pamaldas, šimtai maldininkų sužiuo ir vargonų puse, kur spietėsi keli tuzinai žvalių, jaunų vyrų, sklaidančių gaidų sasiuvinus, laukiančių pamaldų pradžios. Vargonams sugaudus, jie pragydo. Drausmingai, galingai, subtiliai; taip, kaip jų jaunais dirigentas reikalavo. Nepamenu, kelias giesmes jie Vėlykų ryte atliko, tik pamenu, kad klausėm retai girdėtą, o gal ir visai negirdėtą, lietuvišką bei lotynišką tekstą. Tai buvo Dievo Apvaizdos parapijos vyrų choro gimimas, jo pirmasis bažnytinis koncertas. Sujaudintas ir nudžiugęs klebonas kun. V. Kriščiūnėvičius chorui nepagalėjo komplimentų nuo altoriaus, o atėjus ramybės linkėjimo metui, kiekvienam choristui paspaudė ranką. Chorą giedant vėl girdėjome Atvelykio sekmadienį ir gegužės 17 d., kai vyskupas Thomas Gumbleton parapijos vaikūčiams teikė sutvirtinimo sakramentą.

Apie vyrų choro gimimą truputį papasakojo Dievo Apv. parapijos liturginių reikalų vadovas Alfonsas Kasputis, kuriam kaip tik tekė chorą organizuoti. Paprastai sunkiausiai būna surasti chorvedį, bet šis rūpestis greit atpuolė, kai kaunas diplomuotas muzikas Rimas Kasputis pakluso tėvo prašymui. Surinkus didesnę būrį balsinčių vyrų, daugiausiai studentų ar jaunų profesionalų, šių metų pradžioje pradėta, niekur nesi-garsinant, repetuoti. Tai tiek tos istorijos. Nepaklausiau, kiek giesmių choras jau išmoko. Nepaklausiau, ar neruošia ir pasaulietiškių dainų repertuaro. O būtų labai miela, kad už kelių mėnesių ši chorą išvystume ir kultūros centro scenoje, kad išgirstume ir promoginių dainų.

Kaip minėta, choro vadovas ir dirigentas — Rimas Kasputis. Giedojimą vargonais palydi Vidas Neverauskas. Šie yra jaunieji choristai: Andrius Anužis, Paulius Baltušis, Paulius Gražulis, Saulius Jankauskas, Paulius Jankus, Paulius Jurgutis, Virgilijus Kasputis, Arūnas Keblys, Linas Mikulionis, Linas Orentas, Algis Petrusis, Darius Rudis, Kęstutis Smalinskas, Dainius Skiotys, Darius Skiotys ir Gintas Zaranka. Ir šie vyresnieji giedoriai: Mykolas Abrasius, Česlovas Anužis, Leopoldas Heiningas, Alfonsas Kasputis, Kazys Ražauskas, Kazimieras Stašaitis, Edvardas Skiotys ir Pranas Zaranka. Kiekvienas detroitietis žino, kad aštuonių vyresnio amžiaus choristų tarpe yra trys žinomi solistai, o ir kiti gražiabalsiai dainininkai.

Viliamės, kad šis vyrų choras neužkims ir dar daugelį metų giedos.

Alfonsas Nakas

DIEVO APVAIZDOS LIETUVIŲ PARAPIJOS METINIS SUSIRINKIMAS

Gegužės 31-mą įvyko Dievo Apvaizdos lietuvių parapijos metinis parapijiečių susirinkimas. Po invokacijos ir pranešimų, vyko parapijos tarybos rinkimai. Kiekvienais metais baigiasi pusės parapijos tarybos narių kadencijos ir į jų

vietas renkami ar perrenkami naujai kadencijai — dviems metams. 1980-81 metų parapijos taryboje buvo: kun. Viktoras Kriščiūnėvičius, Vytautas Petrusis pirm., Danutė Doveinienė, Alfonsas Juška, Česlovas Stanulis, Alfonsas Vėlavicius, Juozas Matekūnas, Alfonsas Kasputis, Vacius Lelis, Aldona Milmantienė ir Ona Valatkienė. D. Doveinienės, Č. Staniulio, A. Vėlavicius, O. Valtkienės ir V. Lelio kadencijoms pasibaigus, naujai į parapijos tarybą išrinkti: Danutė Doveinienė, Stasė Matvienė, Kostas Jokša, S. Maziliauskas ir Antanina Stonienė. Kandidatai — Jonas Urbonas ir Rozė Ražauskienė.

Iš pranešimų matyti, kad parapija finansiškai laikosi tvirtai. Pagrindinis administracinis darbas buvo Kulūros centre — šaldymo sistemos įvedimas. Šiuo metu parapijai priklauso 964 asmenys. Vokėliai siuntinėjami 411 šeimų. Nuolatiniai aukų vokelius vartoja per 180-190 šeimų kiekvieną sekmadienį. Administracija pranešė, kad įvedus šaldymo sistemą Kulūros centre, jos nuomavimu labai susidomėjo amerikiečiai ir jau daug datų yra užimta jų renginiams. J. Urbonas priminė, kad Kulūros centras buvo statomas, pirmoje vietoje, lietuviškų organizacijų naudojimosi reikalingas. Prieš nuomavimą, administracija turėtų atkreipti organizacijų dėmesį, kad planuotų renginius iš anksto ir neužmirštų, kad viskas buvo statoma pirmoje vietoje lietuviškiems reikalingas.

J.U.

ŽURNALISTU METINIS SUSIRINKIMAS

Lietuvių žurnalistų Detroito skyriaus narių susirinkimas įvyko gegužės 31 d., 3 val. p.p. „Svyturio“ jūros šaulių stovyklavietėje „Pilėnuose“. Susirinkimui pirmininkavo Albertas Misiūnas. Pradžioje, minutės susikaupimu buvo pagerbti mirę žurnalistai: Pranas Turūta ir Karolis Balys. Valdybos narių pranešimuose, pirm. Balys Gražulis tarė žodį apie valdybos veiklą, primindamas kultūrinę popietę „Pilėnuose“ ir Done-laicho minėjimą Kultūros centre. Ildininko Antano Griniaus pateiktos žinios apie kasos stovį sutiko su revizijos komisijos Antano Sukauskio pranešimu.

Naujon valdybą kandidatuojančių neatsiradus, susirinkimo dalyviai pageidavo, kad ta pati valdyba sutiktų pasilikti dar vienerius metus. Valdybos nariams sutikus, susirinkimas plovimu išreiškė jiems pasitikėjimą. Taigi dar vieneriems metams valdyba palieka tokios patios sudėties: pirm. Balys Gražulis, sek. Stasys Slizys ir ižd. Antanas Grinius. Revizijos komisija, susirinkimui prašant, paliko ta pati: Antanas Sukauskas, Petras Januška ir Alfonsas Nakas.

Susirinkimas pareiškė norą atgaivinti kultūrinę popietę, kurios organizacijos narius suartina ir verčia giliau pasvarstyti kai kurias aktualijas, turinčias ryšį su žurnalistika. Sekmingesniai kultūrinių popietių surengimui yra išrinktas moterų vienetas, kurį sudaro esamų ir buvusių žurnalistų žmonos: Bronė Selinienė (pirm.), Irena Alan-tienė, Birutė Januškienė, Natalija Slizienė ir Anelė Žiedienė.

Po susirinkimo buvo vaišės, kurias suruošė Marija Gražu-

lienė, talkininkaujant N. Slizienei ir Sukauskienei. Susirinkimas buvo gausus nariais ir svečiais, nes data sutapo su „Pilėnų“ stovyklos atidarymu. Šauliai atvykusius gerai pavaišino šeiminingų paruoštais valgiais. Stovyklavietės švara atvykusiems teikė malonų išpūdį.

S. Slizys

Su priešais kovok dorai, su draugais elkis draugiškai; su pikto būdo žmogumi nesivaidyk; nebendradarbiauk su gobšu ir nepavesk jam savo reikalų; nebūk kvailio bendru nei draugu; su bepročiu nesiginčyk; su girtuokliu neik pasivaikščioti, nes smulkėn pateksi; iš nedoro žmogaus nesiskolink pinigų.

Persų išmintis

ISLEIDO DRAUGE SU VĖJU

Simpatiško kvietimo viršelyje išspausdintos šakelės, ramunėlių žiedai, du balti balandžiai ir žodžiai: Mes skrisim kartu su pavasario vėju į naują gyvenimą abudu kartu. Kvietia Janina ir Antanas Baronačiai ir Irena ir Mečys Silkačiai ir savo vaikų Aušros Baronaitytės ir Edmundo Silkačio sutuoktuvės 1981 m. balandžio 4 d. Šv. Mergelės Marijos Gimimo bažnyčioje Chicagoje.

Išaušta balandžio 4-oji. Šaltas pavasario vėjas padangėmis nešioja tamsius debes. Jau prieš trečią valandą renkasi Baronačiai ir Silkačiai šeimų artimieji bei draugai į Marquette Parko bažnyčią. Ji greitai pilnėja. Pro langus švilpiantis vėjas harmonizuoja su vargonų muzika. Prieangyje nerimsta pamergių būrys, apsupęs jaunąją. Prie altoriaus išėina vysk. V. Brizys. Pamergės pradeda žingsniuoti į priekį. Ant tėvo rankos prisiglaudusi su šypsniu atbanguoja jaunoji. Paskutinį kartą tėvas bučiuoja dukrą ir

vas M. Silkaitis. Su humoru trumpai nušviečia savo sūnaus nuotyką ir spalvingą gyvenimą. Linki jauniems džiaugsmo valandoje džiaugtis kartu, liūdesio valandoje džiaugtis kartu, liūdesio valandoje užjausti vienas kitą, nesėkmėje neišmetinėti vienas kitam, ginčė susitvarkyti, o tamsiems debesims apdengus jų padangę, būti kantriems, nes už jų juk saulė šviečia.

Po vaišių jaunieji taria žodį, palydėdami jį daina. Aiškiai matyti, jog šeimos galva bus stiprioje kaklo įtakoje. Jaunajai netrūksta nei žodžio, nei humoro. Atrodo, kad tai Baronačių dailiosios lyties tradicija. Neo Lituanų orkestro garsai išveda jaunuosius pirmąjį šokiui. Prie jų jungiasi tėvai bei visa palyda. Jaunieji skęsta šokio sukūryje. Visur šypsenos, džiaugsmas, laimė.

Ir kodėl nesidžiaugti? Jaunieji išėina į gyvenimą pasiruošę, tėvų globos rankos išvesti. Aušra, baigusi Illinois universitetą Urbano-

drovė „Architectural Environ-ments“.

Sokių ir dainų pynėje prabėga kelios džiaugsmingos valandos. Artėja vidurnaktis. Su lietuviškomis tradicijomis jaunieji išlydimi iš salės.

Nakties tamsoje šaltas vėjas tebevaiko sunkius debes. O jaunieji išskrenda su pavasario vėju. Skrenda pirmiausiai trumpam poilsui į Bahamų salas, o paskiau į naujo gyvenimo dienas gailins švelnus Pacifiko vėjelis tolimoje Kalifornijoje.

V. K.

Lietuva bolševikų okupacijoje

JUOZAS PRUNSKIS

Leidinyje gausiai iliustruotas tarybų ir kalintų lietuvių atsiminimai ir su sąrašu nužudytųjų.

Išleido Jūrų Saulių Kuopa Klai-pėda, Chicago, 1979, 240 psl. Spaudė Draugo spaustuė. Viršelis ir aplankas dail. P. Aleksos. Kaina su persiuntimu \$6.73.

Užsakymus siųsti: DRAUGAS, 4545 W. 63rd St., Chicago, IL 60629.

Il. gyventojai pridėda 30 centų valstijos mokesčio.

VLADAS VAILIONIS

"LIKIMO AUDROSE"

Romane aprašoma Džukijos partizanų veikla. Knyga 344 pusl., kietais viršeliais. Itraukta į U.S. Kongreso biblioteką. Kaina \$7.00.

Užsakymus siųsti "Draugo" adresu. Illinois valstijos gyventojai pridėda 5% mokesčių.

Lietuvos atsiminimai

Radio valanda jau 40 metų tarnauja New Jersey, New York ir Connecticut lietuviams!

Kas šeštadienį iš WEVD Stoties New Yorko nuo 8 iki 9 val. vakaro 97.9 meg. FM.

Direkt. DR. JOKOBAS STUKAS

234 Sunlit Drive

Watchung, N. J. 07060

Tel. — (201) 753-5636

Kazio Barausko

Is "Draugo" Rimties Valandėlės Parinkti pamokslai, atspausdinti knygoje

PRISIKELIMO ŽMONĖS

A. a. kun. Kazimieras Barauskas parašė kelis šimtus pamokslų populiariam "Draugo" skyriui. Jo atminimui kun. P. Patlabas rūpesčiu Aloyzas Baronas atrinko aktualiausius. V. Bagdanavičius laidojant velionį sakė, kad "jokio straipsnio rašymas velionio taip nedomino kaip religinio. Jis juos rašydavo laisvai atsidėjęs ir giliai susikaupęs".

Kaina \$4.00. Gaunama "Drauge", 4545 W. 63 St., Chicago, IL 60629.

Persiuntimas 25 centai. (Illinois gyventojai pridėda 20 centų mokesčių).

Aleksandro Pakalniškio knygos:

1. "MES GRĮŽTAME". Jauno žmogaus dienoraštis. Kaina \$5.
2. "METAİ PRAEITYJ". Prisiminimai. Kaina \$5.00
3. "ZEMAČIAI". Etnografija. Kaina \$4.00
4. "STUDENTO DIENORAŠTIS". 1936-1940 Kaune. Kaina \$5.
5. "GYVENIMO PAKELĖS". Prisiminimai. Kaina \$5.00
6. "PLUNGĖ". Miestas, žmonės ir įvykiai. Kaina \$5.00

Visos šios knygos gaunamos "DRAUGE", 4545 W. 63rd Street, Chicago, IL 60629.

Vieną užsisakant, reikia pridėti 95 ct. pašto ir įpakavimo išlaidom. Be to, Illinois gyventojai dar pridėda 6% valstijos mokesčio.

CLASSIFIED ADS

MISCELLANEOUS

Ivairių prekių pasirinkimas nebrangiai iš mūsų sandėlio.

OOSMOS PARCELS EXPRESS

2501 W. 69th St., Chicago, IL 60629

SIUNTINIAI Į LIETUVĄ

Tel. — 925-2737

Vytautas Valantinas

10% — 20% — 30% pigiau mokėst už apdraudą nuo ugnies ir automobilio pas mus.

FRANK ZAPOLIS

3208 1/2 West 95th Street

Tel. GA 4-8854

VALOME

KILMUS IR BALDUS

Plaukame ir vaškuojame visų rūšių grindis.

Tel. — RE 7-5168

SIUNTINIAI Į LIETUVĄ

ir kitus kraštus

NEDZINSKAS, 4059 Archer Avenue, Chicago, IL 60632, tel. 927-5980

M. A. ŠIMKUS

INCOME TAX SERVICE

NOTARY PUBLIC

4259 S. Maplewood, tel. 254-7450

Taip pat daromi VERTIMAI, GIMINIŲ išvaidinimai, pildomi PILIETYBES PRAŠYMAI ir kitokie blankai.

A. VILIMAS

MOVING

Apdraustas perkraustymas

Ivairių atstumų

Tel. 376. 1882 arba 376-5996

PLUMBING

Licensed, Bonded, Insured

Nauji darbai ir pataisymai. Virtuvės ir vonios kabinetai. Keramikos ir kt. plytelės. Glass blocks. Sinkos vamzdžiai išvalomi elektra. Į automata galite kalbėti lietuviškai, palikite savo pavardę ir telefoną.

SERAPINAS — 636-2960

NAMŲ APSILDYMAS

Istatau naujus pečius ir vandens šildytuvus. Išvalau ir pakeičiu alvyvinius pečius ir gazuinius.

ALBIN BANY, Tel. 447-8806

MOVING

SERENAS perkrausto baldus ir kitus daiktus. Ir iš toli miesto leidimai ir pilna apdrauda.

Priimame MASTER CHARGE ir VISA

Tel. — WA 5-9063

Apsimoka skelbtis dien. DRAUGE, nes jis plačiausiai skaitomas lietuvių dienraštis, gi skelbimų kainos yra visiemis prieinamos.

DEMESIO!

ŠVENTASIS RAŠTAS

NAUJASIS TESTAMENTAS '1

Keturios Evangelijos ir apaštalių darbai.

Vertė ir komentarą pridėjo

LADAS TULABA, šv. Rašto Doktoras

Šv. Rašto evangelijų vertimai į lietuvių kalbą: Protestantiskieji ir katalikiškieji vertimai. Kristaus evangelija pagal keturis evangelistus: MATĄ, MORKŲ, LUKĄ ir JONĄ. Prie jų yra tekstų aiškinimai, o taip pat ir apaštalių darbai.

Roma 1979 m. Didelio formato, 622 psl. Kaina su persiuntimu 21.25.

Užsakymus siųsti:

DRAUGAS, 4545 West 63rd St.,

Chicago, IL 60629

Illinois gyventojai dar pridėda \$1.20 valstijos mokesčio.

REAL ESTATE

BUTŲ NUOMAVIMAS

Draudimas — Valdymas

Namų pirkimas — Pardavimas

INCOME TAX

Notariatas — Vertimai

BELL REALTORS

J. BACEVICIUS

6529 S. Kedzie Ave. — 778-2235

Savininkas parduoda 6 kambarių (3 miegami) mūr. "ranch" namą apylinkėje 67-os ir Kedvale. Pilnas rūsys. Puikiam stovy. Susitarimui apžiūrėti

Skambinti 585-6786

3-jų butų mūr. Evanstone. 20 metų. Gražiai išlaikytas. Arti ligoninių ir universitetų. \$130,000.

SIMAITIS REALTY

Insurance — Income Tax

Notary Public

2961 WEST 63rd STREET

Tel. 436-7878 ar 838-8366

IANUOMOJAMA — FOR RENT

ISNUOM. 5 kamb. butas Marquette Parke. Suagausiems. Jokių gyvuliukų. Skambinkite po 5 valandos vakaro

telef. RE 7-9007

ISNUOM. 4 kamb. apšildomas butas apylinkėje 33-čios ir Litanica. Karštas vanduo. Skambinti 839-8597.

Pensininkas ieško pensininko-kės arba vedusių poros gyventi kartu už mažą nuomą ir padėt prie namo priežiūros. Marquette Parke. Telef. 434-2341.

ISNUOM. MIEGAMAS KAMB. su visais patogumais 71-os ir Talman apyl. Skambinti 776-9042

ISNUOM. miegamasis kambarys. Gali mybė naudotis virtuve. 67-os ir Canap. bell Apylinkė. Skambinti: 925-7910

MISCELLANEOUS

TELEVIZIJOS

Spalvotos ir paprastos. Radijai, Stereo ir Oro Valintuvai. Pardavimas ir Taišymas.

MIGLINAS TV

2346 W. 69 St., tel. 776-1486

JURGIS JANKUS

Anapus Rytojaus

Romanas

296 pusl. Išleido ATETTIS 1978. Spaudė "DRAUGO" spaustuė. Aplankas autorias. Kaina su persiuntimu \$7.73.

Il. gyv. pridėda 5% valstijos mokesčių.

FELIKSAS BREIMERIS

SKAMBANTIS LAIKAS

Lenktynės ir šypsenos. Gyvenimo bangos. Veidu į Lietuvą. Eilėrašiai svetimomis kalbomis. 72 pusl. Spaudė Morkūno spaustuė. Kaina su persiuntimu \$3.48.

Užsakymus siųsti "DRAUGO" adresu.

MŪSŲ KOLONIJOSE

Putnam, Conn.

A. A. PRELATO VASIO LAIDOTUVĖS

Gegužės 29 d. palydėjome prelatą Konstantiną Vasio (Vasiliausko) kuną į amžino poilsio vietą, Marijos Nekalto Prasidėjimo seselių vienuolyno kapines, Putname. Su šiuo pasauliu prelatas atsiskyrė gegužės 24 d. Matulaičio namuose, kuriuose praleido 10 metų, niekada pilnai nepasveikęs nuo prieš 13 metų jį ištikusio paralyžiaus. Laimė, paralyžius nesunkiai palietė velionio intelektą. Prelatas sulaukė 92 m. amžiaus.

Laidotuvės prasidėjo Matulaičio namų koplyčioje šv. Mišiomis, kurias koncebravo 19 kunų, vadovaujant kun. J. Steponaičiui, Athol liet. parapijos klebonui, ir dalyvaujant Worcesterio vyskupui augzliaiui T. Heringtonui.

Kunigų daugumas iš apylinkių liet. parapijų, bet taip pat pora pranciškonų iš Kennebunko ir pora marijonų iš Mariopolio. Lektijas skaitė kun. R. Krasauskas, Matulaičio namų kapelionas ir prel. V. Balčiūnas, Vilniaus Maria namų kapel. Pamokslą pasakė kun. S. Yla, vienuolyno kapel., iškeldamas prel. Vasio darbą ir paminėdamas svarbesnius jo nueito gyvenimo kelio įvykius. Velionis žinojo ir kartais pasakodavo: "Esi gerbiamas, bet nesu mylimas", nors jis pats tos garbės neieškojo, net vengė, o dėl savo nuopelnų bažnyčiai ir lietuvių jėgoms buvo tikrai vertas.

Per pamaldas giedojo seselių choras, vad. ses. Bernadetas Matukaitės, Matulaičio namų vyresniosios.

Dalyvavo seselės, Putnamo apylinkės lietuviai ir keliolika žmonių iš velionio buvusių parapijų Worcesteryje. Velionis parapijos darbu paliko prieš 16 metų, tai ir nesitikėta, kad parapičiai ji daug prisimintų.

Tuoj po pamaldų velionis karsite buvo palydėtas į kapines, kuriose prieš porą metų jo rūpesčiu pastatytas gražus granito paminklas, projektuotas skulp. Kulpavičiaus, puošiantis visas kapines. Netoli to paminklo jo kūnas palaidotas amžinam poilsiui. Gaila netekus veiklaus bažnyčios tarno ir darbštaus lietuvių. Rodos, ir gamta jo liūdėjo, nes diena buvo apniukusi, nors ir nelijo. Tikime, kad Aukščiausias tinkamai prel. Konstantinui atlygins, nors jo kūnas ir išsivietė žemėje.

Visi laidotuvių dalyviai, užbaigus laidojimą, buvo pakviesti bendriems pietums Matulaičio namuose.

Apie mirusio prel. Vasio darbą ir gyvenimo kelią ilgesnį aprašymą rengia kun. S. Yla.

AMERIKIETĖS LANKO VIENUOLYNĄ

Willamantic (universiteto mies telis) šv. Juozapo katal. parapijos moterų grupė, ragiųjų negu 30, kai kurios jų lietuviškos kilmės, gegužės 12 d. lankė seselių įstaigą Putname. Viešnios labai domėjosi ir ses. Ona Mikailaitė su pažindino jas su vienuolyno istorija, tvarkymu ir siekimais. Ses. Margarita Bareikaitė suglaustai pateikė žinių apie Lietuvą: jos praeitį, dabartinę padėtį, tikinčiųjų persekiojimus ir rusinimą. Informacija buvo paremta atitinkamų skaidrių parodomu. Ant greitųjų surengta ir lietuviško meno parodėlė.

Tokie svečių lankymai ne tik plečia lankančiųjų žinias apie vienuolyną ir Lietuvą, bet laimi ir vienuolyno rėmėjų.

ATSINAUJINIMO DIENOS AMERIKIEČIAMS

Gegužės 16 — 18 dienomis daugiau 20-ties amerikiečių moksleivių užplūdo seselių Raudondvarį (svečių patalpas) ir ten bei koplyčioje turėjo Religinio susikaupimo dienas. Jas pravedė vienas Norwiche diecezijos kunigas. Jaunimas taip pat domėjosi ir gavo rei-

CHICAGOS ŽINIOS

TAUTŲ FESTIVALIS

Birželio mėnesį įvairiose Chicago vietose rengiami 8 etniniai festivaliai: graikų, airių, azijiečių, meksikiečių, juodųjų, italų ir žydų.

JEI AUTOBUSAI SUSTOTŲ...

Chicago merė, pramatydama galima sustojimą autobusų dėl lėšų stokos, paskelbė, kad sulaukimas tarnautojų išvykimas į atostogas ir sulaukimas jų keles. Jei autobusai sustos eje, bus sustabdytos statybos miesto centre. Merė ragina verslininkus daryti įtaką į Illinois parla-

Ačiū svečiams už atsilankymą, o Vasaičiams už visų priėmimą. J. Kr.

East Chicago, Ind.

BAISIOJO BIRŽELIO MINĖJIMAS

Lietuvių Bendruomenės East Chicago apylinkės valdyba birželio 14 d. rengia Baisiojo Birželio 40 metų sukakties minėjimą. Šv. Mišios už Lietuvos tremtinius ir laisvės kovotojus bus laikomos šv. Pranciškaus parapijos bažnyčioje 10:30 val. ryte. Po pamaldų parapijos salėje paskaita skaitys žinomas visuomenininkas Kazys Valeika. Meninę programą atliks sol. akt. Elena Blandytė. LB apylinkės valdyba visus East Chicago ir apylinkių lietuvius kviečia žiame minėjime dalyvauti. A. V.

Premiuotoji teatralė Dalilė Mackalienė bučiuoja Kultūros tarybos pirmininkę Ingridą Bublį, stebint Ritai Balytei — Kult. tarybos sekretorei, ir dr. Gediminui Balukui — Lietuvių Fondo valdybos pirmininkui.

Nuotr. V. Bacevičiaus

ANATOLIJUS KAIRYS PO DAMOKLO KARDU II DALIS

Naujas romanas, išleido LIETUVIŲ ŠAULIŲ ŠĄ-GA TREMYTJE, I-sios dalies tęsinys, išleistas 1978, apimantis pirmuosius 3 pokario metus. Viršelį su aplanku piešė dail. P. Aleksa, 303 pusl., kaina su persiuntimu \$8.95.

Užsakymus siųsti:

DRAUGAS, 4545 West 63rd Street
Chicago, Ill. 60629

Illinois gyventojai dar pridėda 40 ct. valstijos mokesčių.

AMBER

The Golden Gem of the Ages
By PATTY C. RICE, Ph.D.

(Knygos autorė amerikietė mokslininkė, kuri yra gavusi ne vieną atlyginimą už savo darbus. Šioje knygoje ji aprašo apie GINTARO atsiradimą, kilmę. Daug vietos skiria apie Lietuvos gintarą, o dalį iliustracijų sudaro iš GIFTS INTERNATIONAL—VAZNELIŲ krautuvės rinkinio. Daktarė gintaro reikalu lankėsi Lietuvoje ir kitur.)

Knyga didelio formato, 290 pusl., kieti viršeliai. Graži dovana kiekvienai progai.

Published by VA NOSTRAND REINHOLD Company, New York, kuri turi savo skyrius: London, Toronto, Melbourne ir kitur. Kaina su persiuntimu \$28.16. Illinois gyventojai dar pridėda 1.62 valstijos mokesčio.

Užsakymus siųsti:

DRAUGAS, 4545 West 63rd St., Chicago, IL 60629

Rūta Janušaitė įteikia gėles mamytės Motinos dienos proga Brighton Parko minėjime.

Nuotr. P. Malėtos

mento narius, kad jie rastų lėšų Chicago susisiekimui.

SULAIKYS SEUTAS

McCormick parodų rūmų vadovybei Sanitarinis distrikto įsakė sulaukyti srutų leidimą į Michigano ežerą. Jas įsakyta pumpuoti į kanalizacijos tinklą.

CHIKAGETIS AMBASADORIUM

Prezidentas Reagan paskyrė nauju JAV ambasadoriumi Kanadoje čikagietį Paul H. Robin-

soną, 50 m., firmos Robinson, Inc., kuri padeda bankų ir įstaigų administravime ir finansų tvarkyme steigėją. Naujasis ambasadorius pasiryžęs plėsti prekybinius ryšius su Kanada.

KOJOMIS VAROMI LAIVELIAI

Chicagoje, Lincoln parko ežerėly, įtaisyti kojomis varomi laiveliai, kuriuos galima išsinuomot. Parke galima nuomot dviračius, vasarines su ratukais pociūžas.

PADĖKA

A. + A.

JONAS JASAITIS

Mūsų mylimas vyras, tėvas ir brolis mirė 1981 m. kovo mėn. 17 d. Buvo palaidotas kovo mėn. 21 d. šv. Kazimiero kapinėse Chicagoje.

Nuosirdžiai dėkojame Jo Ekscelencijai Vyskupui Vincentui Brizgiui už maldas ligoninėje, koplyčioje ir dalyvavimą gedulingose šv. Mišiose bažnyčioje.

Sirdingiausia mūsų padėka klebonui kun. Antanui Zakaraskui už maldas ligoninėje, koplyčioje, atšautas šv. Mišias bažnyčioje, už pasakytą gilią prasmingą pamokslą, už palydėjimą ir maldas kapinėse.

Gili padėka Tėv. J. Borevičiui, S.J. už maldas ligoninėje, koplyčioje ir suteiktą moralinę paramą velionio šeimos nariams.

Dėkojame kun. I. Urbonui, kun. K. Trimakui, kun. K. Zemaičiui, kun. A. Stasiui ir kun. Mažrimui už mirusio vėlės intenciją atliktas šv. Mišias.

Dėkojame sol. Romai Mastienei už giesmes šv. Mišių metu. Dėkui muz. Biliui Pakštui už ragelių ir kanklių muziką gedulingų pamaldų metu ir per Margučio radio programą.

Nuosirdi padėka Nekaltai Pradėtosios Marijos Seseims Putname už maldas ir šv. Mišių aukas.

Dėkingi esame Chicago Putnamo Seselių Rėmėjų skyriui už maldas koplyčioje ir šv. Mišių aukas.

Gili padėka Seselėms Kazimierietėms šv. Kryžiaus ligoninėje ir Marquette Parko parapijos mokykloje, už visokeriopą pagalbą, pagūdą, atsilankymą koplyčioje ir maldas.

Nuosirdi padėka Marquette Parko Lituanistinės Mokyklos mokytojams ir mokiniams už aukas, maldas ir atsilankymą koplyčioje. Ypatinga padėka Kristijono Donelaičio Lituanistinių Mokyklų Direktoriui p. J. Širkai, inspektorei p. D. Bindokienei, Mokytojų Tarybai, Tėvų Komitetui ir mokiniams už gėles, atsilankymą koplyčioje, už VII klasės nepaprastai įspūdingą atsisveikinimą koplyčioje, mokinių iškilmingą sargybą prie bažnyčios, dalyvavimą bažnyčioje ir kapinėse.

Nuosirdi mūsų padėka Chicago Vytauto Didžiojo Šaulių uniformuotai Rinkinei ir Vytauto Didžiojo Šaulių Rinkinės Tautinių Sokų Krupel "Vytis" už sargybą ir apeigas koplyčioje, prie bažnyčios ir kapinėse.

Ypatinga padėka šauliams — grabnešiams.

Ačiū Aušros Vartų Tunto skautėms ir Lipniūno Kuopos ateitininkams už aukas ir šv. Mišių auką.

Ypatinga padėka Dr. Leonui Kraučeliūnui už atsisveikinimo suorganizavimą, pravėdimą ir visokeriopą paramą.

Dėkingi esame Lietuvių Tarybos Chicago skyriaus pirmininkei p. Eufrozinei Mikuziūtei, BALFO Centro Valdybos pirmininkei Marijai Rudienei, Pasaulio Lietuvių Bendruomenės Valdybos vice-pirmininkei Vaclovui Kleizai, JAV Lietuvių Bendruomenės Tarybos atstovui Mykolui Drungai, JAV Lietuvių Bendruomenės Centro Valdybos pirmininkei Vytautui Kutkui, Kristijono Donelaičio Aukštesniosios Lituanistinės Mokyklos VII klasei, JAV Marquette Parko Lietuvių Bendruomenės Apylinkės pirmininkei Birutei Vindašienei, Chicago Vytauto Didžiojo Šaulių Rinkinės vadui Vladimirui Išganaičiui ir šv. Kazimiero Kapinių Pasauliečių Komiteto pirmininkei Algijai Regiui už atsisveikinimą tartus giliai reikšmingus žodžius.

Esame giliai dėkingi JAV Lietuvių Bendruomenės Centro Valdybos pirmininkei Vytautui Kutkui ir Pasaulio Lietuvių Bendruomenės Kultūros Tarybos pirmininkei Ingridai Bublionei atvykusiems iš toli ir dalyvavimą atsisveikinime, šv. Mišiose ir kapinėse, palydint savo idėjos brolių ir amžino poilsio vietą.

Nepaprasta padėka visiems buvusiems ir esantiems Jono Jasaičio mokiniams atvykusiems iš toli ir artį atsisveikinti su savo mokytoju.

Ypatinga padėka dailininkei J. Paukštenei už sukuriamą velionio atminimui ex-libris.

Dėkojame spaudos bendradarbiams, lietuviškai spaudai, radijo valandėlėms už prisiminimą velionio ir jo darbų.

Nuosirdžiai dėkojame organizacijoms, giminėms, draugams ir pažįstamiems už gausybę gėlių, šv. Mišių aukas, aukas, pareikštas užuojautas šeimai, žodžių, raštų ir per spaudą. Ačiū visiems už atsilankymą koplyčioje, dalyvavimą atsisveikinime, šv. Mišiose ir palydėjimą velionio į amžino poilsio vietą.

Gili padėka laidotuvių direktoriui Donald A. Petkui ir jo bendradarbiams už tikrai malonų ir rūpestingą patarnavimą.

Dėkojame visiems padėjusiems mūsų šeimai šiose sunkiose valandose, ypatingai p. Alicijai Rugeit, p.p. Onai ir Jonui Gradinskams, p. Vladimirui Išganaičiui, Dr. Leonui ir p. Irenai Kraučeliūnams ir visiems kurių čia būtų neįmanoma suminėti.

Sirdingas ačiū.

Seimos vardu,

BIRUTE JASAITIENĖ

DRAUGAS, ketvirtadienis, 1981 m. birželio mėn. 11 d.

5

MERĖ IR WALENSA

Numatoma, kad lenkų unių solidarumo vadas Walensa atvyks į Chicago liepos 5 d. Čia pernaktos ir liks visą sekančią dieną. Merė Byrne planuoja jį reikiamai priimti.

GRĄŽINS MILIJONUS

Illinois aukščiausias teismas nusprendė, kad Illinois Bell telefonų bendrovė, rinkdama mokesčius nuo savo klientų tarp 1967 ir 1977 m., per daug paėmė apie 100 mil. dol. Chicagoje klientų permokėjimai siekia

apie 11.5 mil. dol. Bendrovė gali būti priversta tas sumas grąžinti žmonėms.

MERĖ PIRKS BAŽNYČIĄ

Merė J. Byrne nustebino Chicago planavimo komisiją, prasiūsdama apie planą nupirkti dabar uždarytos šv. Širdies bažnyčios pastatą ir jį pertvarkyti į tos apylinkės bendruomenės centrą.

NUŠOVĖ 16

Per savaitę (baigiantis ketvirtadieniui) Chicagoje buvo nušauta 16 žmonių.

EUDEIKIS

LAIDOTUVIŲ DIREKTORIAI

DOVYDAS P. GAIDAS ir GERALDAS F. DAIMID

TRYŠ MODERNIŠKOS KOPLYČIOS

4330-34 So. California Avenue

Telefonai LA 3-0440 ir LA 3-9852

4605-07 South Hermitage Avenue

Telefonas — YArds 7-1741-2

Mažeika & Evans

Laidotuvių Direktorai

6845 SOUTH WESTERN AVE.

Trys Moderniškos Koplyčios
Mašinoms Vieta

Tel. 737-8600

Tel. 737-8601

PETKUS

MARQUETTE FUNERAL HOME

TĖVAS IR SŪNUS

2533 West 71 St., Chicago

1410 So. 50th Av., Cicero

Tel. 476-2345

AIKSTĖ AUTOMOBILIAMS STATYTI

LAIDOTUVIŲ DIREKTORIAI

Lietuvių Laidotuvių Direktorių Asociacijos Nariai

JURGIS F. RUDMIN

3319 SO. LITUANICA AVE.

Tel. YArds 7-1138-39

STEPONAS C. LACK (LACKAWICZ) ir SŪNUS

2424 W. 69th STREET

11028 Southwest Highway, Palos Hills, Ill.

Tel. REpublic 7-1213

Tel. 974-4410

PETRAS BIELIŪNAS

4348 SO. CALIFORNIA AVE.

Tel. LAfayette 3-3572

PHILLIPS - LABANAUSKAS

3307 SO. LITUANICA AVE.

Tel. YArds 7-3401

POVILAS J. RIDIKAS

3354 SO. HALSTED STREET

Tel. YArds 7-1911

VASAITIS - BUTKUS

1446 SO. 50th AVE., CICERO, ILL.

Tel. Olympic 2-1003

CHARLES STASUKAITIS

Gordon Funeral Home

1729 S. HALSTED STREET

Tel. 226-1344

APYLINK MUS

× Prel. Kazimieras Dobrovolskis birželio 10 d. iš Romos atvyko į Chicago ir yra apsisistojęs pas vysk. V. Brizgį. Taip pat yra atvykęs kun. Vincas Radvina (Radvinauskas) iš Cloverdale, Calif. Jie abu ir jų kurso draugas kun. Vytautas Bagdanavičius birželio 11 d. 7.30 val. vak. koncelebruos jubiliejinę šv. Mišias Marijonų koplyčioje, prisimindami kitus, ypač mirusius, savo draugus. Po Mišių bus priėmiami Marijonų vienuolyno svečiai.

× Jaunučių ateitininkų stovyklos būrelių vadovų kursai prasidės 9 val. ryte birželio 13 d. Ateitininkų namuose. Sekmadienio, birželio 14 dienos, programa prasidės 10 val. ryte. Kursus globoja Jaunučių Ateitininkų sąjungos centro valdyba.

× Stasys Santvaras, rašytojas ir poetas, buvęs Lietuvos valstybinės operos libretų vertėjas, yra ir čia jau išvertęs lietuvių kalbą „Meilės Elikso“, „Nabucco“, „Liucijos“ ir „I Lituani“ operas. Jis atvyksta iš Bostono į Chicago ir dalyvaus „I Lituani“ operos paskutiniame spektaklyje birželio 20 d.

× Inž. Vytautas Kupcikevičius, kuris anksčiau yra dainavęs Operos chore ir buvęs valdybės, padovanavo mūsų Operai visus reikalingus kurdus, kurie bus naudojami „I Lituani“ operos spektakliuose.

× Halina Bagdonienė ir J. J. Petrušienė iš Chicago išvyko į Pasadena, Md., aplankyti dukters ir sūnaus Petrušius šeimos ir dalyvauti savo anūkės Dienos Ritos Petrušytės gimnazijos baigimo iškilmėse. Dar žada pavažinėti ir kitose Rytinio pakraščio vietovėse.

× TEVŲ DIENOS šv. Mišių bei maldų novena prasidės birželio 12 d. ir tęsis iki 21 d., Marijonų koplyčioje prie „Draugo“. Ši novena skirta šv. Jėzaus širdies garbei, meldžiant tėvams kūno ir sielos sveikatos, sėkmės darbuose, kantrybės kančioje, gi mirusiems — amžinosios laimės. Maloniai kviečiame įsijungti į šias ypatingas mūsų maldas. Savo tėvų, vyrų, uošvių ir senelių vardus siųskite: Marian Fathers, 6336 S. Kilbourn Ave., Chicago, Ill. 60629. (pr.)

× „Pavasaris“ ir „Putiniai“ — dvi naujos plokštelės gaunamos Vaznelių — Gifts International parduotuvėje, 2501 W. 71 St. Tel. 471-1424. (sk.)

× Kviečiame dalyvauti linksmoje gegužinėje birželio 21 d., sekmadienį, L. Vyčių salėj ir sodely, 2455 W. 47 St. Darbščios ponios čia važiūs gardžių maistu, gerą nuotaiką žadins baras, o šokiams gros B. Pakšto orkestras. Visus kviečia rengėja — LB Brighton Parko valdyba. Pradžia 12 val. (pr.).

× NAMAMS PIRKTI PASKOLOS duodamos mažais mėnesiniais įmokėjimais ir priemonėmis nuosimėjimais. Kreipkitės į Mutual Federal Savings, 2212 West Cermak Road — Telef. VI 7-7447. (sk.)

× Jei SKILANDŽIŲ tau tik reik, tuoj pas Petrą ir užėik! — INTERNATIONAL MEAT MARKET. Medžioklinės dešrelės, kumpiai, avienu, veršiena, dešros ir t. t. Užsakymus siunčiame paštu bet kur Amerikoje. 2913 West 63rd St., Chicago, Ill. 60629. Tel. 436-4337. (sk.)

× Baltie Monument, Inc., 2621 W. 71 St. Tel. 476-2882. Atidara kiekvieną dieną nuo 10 v. r. iki 5 v. v. Antradienį uždaryta. (sk.)

× Pavertę Tautų diena bus liepos 18 d., šeštadienį, Daly Plaza — Chicago centre. Lietuvių organizacijos kviečiamos su vėliavomis dalyvauti. Mirus buv. pirmininkui V. Viksnin, valdybą dabar sudaro: Ilmars Bergmanis — pirmin. (latvis), vicepirmininkai — Vincas Samoška ir George Radeyevich (vengras), išdin. Eufrozina Mikuziūtė, sekr. Mara Enkmanis (latvė).

× Pedagogė Ramunė Račkauskienė iš Chicago eis vyriausios mergaičių vadovės pareigas jaunųjų ateitininkų vasaros stovykloje liepos 5-19 dienomis Dainavos stovyklavietėje.

× PLB valdyba birželio minėjimų proga išleido antrąjį Lietuvos pogrindžio spaudos seriją leidinį — „Perspektyvos“ Nr. 9. Balandžio mėnesį PLB valdyba buvo išleidusi „Vytį“ Nr. 5. Šie leidiniai yra tik fotografuoti, be jokių pakeitimų ar pataisymų, kad skaitytojai laisvajame pasaulyje savo akimis pamatytų, kaip atrodo Lietuvos pogrindžio spauda. Rudenį bus išleistas trečias toks leidinys.

× Lietuvių Operos šio sezono „I Lituani“ pastatymą nori transliuoti viena geriausių radijo stočių WFMT. Tai didelis pripažinimas mūsų operai ir garbė visiems lietuviams, ypač, kad tai vyksta Baisiojo Birželio dienų metu ir „I Lituani“ skamba už Lietuvos laisvę. Tačiau prie transliacijų išlaidų turėtų prisidėti ir pati opera, kuri neturi tam pinigų. Jei kas galėtų šame reikale padėti, prašomi skambinti Vyt. Radžiui telef. 737-0235 arba bet kuriam valdybos nariui.

× Dalia Irena Vindašytė birželio 13 d. baigė De Paul universitetą galingųjų seserų mokslus su bakaluro diplomu. Dalia mokėsi šv. M. Marijos Gimimo par. mokykloje, Marijos aukšt. mokykloje ir De Paul universitete. Lietuvių kalbą mokėsi Marquette Parko lituanistinėje, Kr. Donelaičio lit. mokykloje ir Pedagoginiam lit. institute. Tautinių šokių šoko Marquette Parko mokykloje, Kr. Donelaičio mokyklos ansambly ir tautinių šokių grupėje „Sūkuryje“. Nuo mažens buvo skautė „Kernavės“ tunte, dabar priklauso „Nerijos“ jūrų skaučių tutei. Tuoj pradės dirbti šv. Kryžiaus ligoninėje.

× Jono Vanagaičio šaulių kuopa, Boston, Mass., per kuopos išdininką Johanną Bajerčienę atsiuntė 25 dol. „Draugo“ dienraščio paramai. Nuosirdžiai dėkojame už auką.

× K. Rožanskas, Chicago, Ill., lietuviškos knygos platintojas, vėl įmokėjo didesnę sumą už parduotas „Draugo“ knygas. K. Rožanskas artimai palaiko ryšius su „Draugo“ knygų skyriumi ir sąžiningai atsiskaito.

× J. Yūška, Kendallville, Indiana, buvo atvykęs į Chicago ir ta proga aplankė „Draugo“ ir nusipirko naujausią leidinį.

× Vytautas Rastonis, savininkas Spring Hill Motor Lodge, Mass., pratęsiamas „Draugo“ prenumeratą, atsiuntė ir 10 dol. auką. Labai ačiū.

Kražiškių sambūrio valdyba, kuri baigia paruošti didelį veikalą — Kražių monografiją. Iš kairės (sėdi): vyr. red. Pranas Razminas, pirm. Apolinaras Bagdonas ir sekr. Mykolas Vaisvilas; (stovi): vicepirm. Jonas Valantiejus, išdin. Jonas Zadeikis ir narys Petras Aleksa. Nuotr. P. Malėtos

CHICAGOJE IR APYLINKĖSE

TRIJŲ SVARBIAJŲ SUKAKČIŲ MINĖJIMAS

Chicago lietuviai turėjo labai prasmingą birželio trėminių, didvyriškai laikosi prieš okupantą, „Aušros“ 26 n-ry primindami laikinosios vyriausybės vadovo J. Ambrazevičiaus žodžius, pasakytus laidojant sukilėlius: „Lankydami prie šių partizanų kapų, stiprėsimė dirbti, jei reikia, ir mirti dėl to idealo, dėl kurio jie aukojosi, būtent dėl Lietuvos laisvės“.

Išėjimas lietuvių ryžtą dirbti dėl lietuvių kultūrinio gyvasties ir dėl Lietuvos išlaisvinimo, mąbrazė savo sveikinimo žodyje PLB pirmininkas V. Kamantas. Savo sveikinimą raštu, linkėdamas ištvermės laisvės pastangose ir reikšdamas išlaisvinimo viltis, atsiuntė gen. St. Raštikis.

Smulkiau apie 1941 m. sukilėlių ryžtą ir Laikinosios vyriausybės pastangas išdėstė buvęs tos vyriausybės pramonės ministras ir vienas iš sukilimo organizatorių dr. A. Damušis. Prof. M. Mackevičius, buvęs Laik. vyriausybės teisingumo ministras, supažindino su Laik. vyriausybės teisinėmis problemomis ir sunkumais vokiečių okupacijoje. Buvęs žemės ūkio min. B. Vitkus priminė, kaip tuo momentu, kai per radiją buvo paskelbta Laik. vyriausybės sudėtis, jis buvo posėdžių kambary su Maskvos pareigūnais. Laimė, kad jie greit tos žinios nepagavo, o vėliau jam pavyko išsilaikyti, kol perėmė ministeriją tvarkytis su okupantų sunaikintu žemės ūkiu.

Pagrindinę paskaitą apie sukilimo eigą, Laik. vyriausybės rūpesčius ir vargus okupacijoje, apie didžiąją skriaudą Lietuvai, išvežant daugybę rinktinę lietuvių į Sibirą, priminė tik ką iš Europos sugrįžęs prof. dr. V. Vardys.

Apskritai, minėjimas buvo prasmingas ir turiningas. Jį dar praturtino menine dalimi solistė Laima Rastenytė — Lapinskienė ir komp. Darius Lapinskas, žodžio ir fortepiono garsų melodijomis perteikdami „Vienų vie-

ni“ montažą. Tai buvo atlikta su giliu aktorės-solistės sugebėjimu ir su originalia paruošta kompozitoriaus pianisto palyda. Minėjimas baigtas Lietuvos himnu.

Minėjimą rengė JAV LB Vydurio Vakarų apygardos valdyba, Lietuvos šaulių sąjunga, Chicago ateitininkų sėdraugių valdyba, Chicago Akademinių skautų sambūrio valdyba, Pedagoginio instituto vadovybė, Lietuvių istorijos dr. jos valdyba, Liet. fronto bičiuliai Chicago sambūris. Po minėjimo dar daugelis pasinaudojo Jaunimo centro moterų vieneto parūpintais skėnėtais.

OPEROS ŽINIOS

Lietuvių Operos 25 m. veiklos sukaktis minima su Ponchielli „I Lituani“ operos pastatymu. Ši opera Amerikoje yra pirmą kartą statoma. Nuo jos sukūrimo ir pastatymo La Scalos teatre, Milane, praėjo 107 metai, kol mes, lietuviai, šį veikalą, sukurta apie mus, kur pabrėžiamas Lietuvos laisvės reikalas, galėjome atvesti į savo sceną.

„I Lituani“ operos premjera įvyksta birželio 13 d., 8 val. vak. Kiti du spektakliai — birželio 14 d., 3 val. popiet ir birželio 20 d., 8 val. vak.

Diriguoja Alvydas Vasaitis, pastatymo produkcija rūpinasi Kazys Ozėlis, režisuoja Paul R. Williams, dirigento asistentas Arūnas Kaminskas, chormeistrai Alfonsas Gečas ir Emilija Sakadolskienė, choreografė Violeta Karosaitė, meninė priežiūra dalį Vladas Vijeikis, scenos reikalas, galėjome atvesti į savo sceną.

Dainuoja premjeroje ir trečiame spektaklyje Dana Stanikaitytė, Stefan Wick, Algirdas Brazis, Jonas Vaznelis.

Margarita Momkienė, Bernardas Prapuolenis ir Operos choras dainuoja visuose spektakliuose.

Antrame spektaklyje pagrindines partijas dainuoja Nerija Linkevičiūtė, Rex Eikum, Algis Grigas ir Vytautas Paulionis.

Baletę pagrindines partijas šoka Birutė Barodicaitė, Viktoras Barauskas ir Gregg Begley.

Kadangi tai yra nauja opera, visus prašome atvykti šiek tiek ankščiau, įsigyti libretą ir jį perskaityti, kad visi suprastume, kas vyksta ant scenos.

Bilietų kasa bus atidaryta kiekvieno spektaklio dieną dvi valandas prieš spektaklį.

Visi, kurie rezervavo sau bilietus Vaznelių krautuvėje ir dar neatsiėmė, prašomi iki šio penktadienio 6 val. vak. juos būtinai atsiimti.

Iki pasimatymo spektakliuose!

IS ARTI IR TOLI

OKUP. LIETUVOJE

— Estų dailininkų tapybos paroda buvo suruošta M. K. Čiurlionio dailės muziejuje. Iš Tarto dailės muziejaus fondų buvo atvežti žymių estų dailininkų kūrinių.

— Lietuvos vyrų choras „Varpas“ atšventė savo dvidešimtpenketį koncertu. Atlikti J. Tallat-Kelpšos, V. Jurgučio, P. Čaikovskio, K. Prosnako, R. Vagnerio, F. Listo ir kt. kūrinių. Choriui vadovauja A. Arminas ir P. Puoštinas.

— Juozas Karosas, žinomas muzikas ir kompozitorius, mirė birželio 6 d. Vilniuje. Laidojimas birželio 9 d. Vėlonis buvo gimęs 1890 m. liepos 16 d. Spragūčių kaime, Utenos apskr.

— „Tiesoje“ giriamasi, kad Šiauliuose, „Titnago“ spaustu- vėje knygos ir laikraščiai renkami fotofinkimo būdu; nereikia metalo, linotipų. Tai tik antroji šios rūšies spaustu- vė.

soje šalyje. Rašoma, kad „Titnago“ dažnai lankosi poligrafinių delegacijų, susipažinti su šia „naujove“.

— Vilniuje, Karoliniškių rajone baigiamas statyti didžiausias respublikos radijo ir televizijos perdavimo centras. Bokšto aukštis — 326 metrai ir 47 cm — apie puskiometris virš jūros lygio. Programų priėmimo zona išsiplės iki maždaug 100 kilometrų.

— Senosios vestuvinės tradicijos Lietuvoje neišmiršta. Viena tokių išlikusių tradicijų — vestuvinių kelio užtėrimas. Tačiau, kaip skundžiasi vienas „Tiesos“ skaitytojas laišky skyriu- je, bėda, kad tas užtėrimas „vis dažniau neišperkamas vien saldinais. Neduos degtinės — nevažiuos...“

PRAEITIS PUSLAPIUOSE

Birželio 11 d.

1509 m. Didž. Britanijos karalius Henry VIII vedė Kotryną iš Aragon.

1910 m. gimė jūrų tyrinėtojas, prancūzas Jacques Cousteau.

1963 m. Graikijos premjeras Constantine Caramanlis atsistatydino, protestuodamas prieš karaliaus Pauliaus vizitą Britanijon.

1973 m. Vak. Vokietijos kancleris Willy Brandt lankėsi Izraelyje, kviesdamas žydus draugystėn su vokiečiais, nepaisant praėjusių įvykių.

1779 m. olandai marinais šturmo pagrobė traukinį ir išgelbėjo 49 įkaitus, laikomus Pietų Molucco teroristų.

1979 m. nuo vėžio mirė aktorius John Wayne, sulaukęs 72 m. amžiaus.

1980 m. OPEC pabalsavo pakelti alyvos kainas 4 dol. už statinę.

Zenonas Ignonis

PRAEITIS KALBA

Dienoraštiniai užrašai

G U D I J A

1941-1944

Spaudai parengė Klemensas Jūra

Tai lietuvių karo kapeliono dienoraštis Antrojo pasaulinio karo metu.

Leidėjas Bronius Ignatavičius.

Spaudė: Pranciškonų spaustu- vė Brooklyn, N. Y. 1980. Knyga didelio formato, 286 pusl. Kaina su persiuntimu \$8.95.

Illinois gyventojai dar prideda 48 ct. valstyšios mokesčio.

Užsakymus siųsti:

DRAUGAS, 4545 W. 63rd St. Chicago, IL 60629

BAISIOJO BIRŽELIO MINĖJIMAS

Chicago Lietuvos Tarybos baisyjų birželio trėminių minėjimas vyks šia tvarka

SEKMADIENĮ, BIRŽELIO 14 D., 10 VAL. VĖLIAVŲ PAKELIMAS MARQUETTE PARKO PARAPIJOS AIKŠTĖJE.

10:30 val. pamaldos šv. M. Marijos Gimimo parap. bažnyčioje. Šv. Mišias atnašauja ir pamokslą sako kleb. kun. Antanas Zakarauskas. Gieda parapijos choras, Antano Lino diriguojamas. Vargonais groja Kazimieras Skaisgirys.

10 val. pamaldos Liet. Ev. Liut. Tėviškės parap. bažn. Pamaldas laiko kun. Anas Trakis.

Tuoj po pamaldų šv. M. Marijos Gimimo parap. salėje akademija. Kalbėtojai gen. kons. J. Daužvardienė ir žurn. Vytautas Kasniūnas.

Meninę dalį atliks Lietuvos Pedagoginio instituto studentės Indra ir Gailė Antanaitytės.

Lietuvių visuomenė ir organizacijos kviečiamos gausiai dalyvauti. Organizacijos pamaldose dalyvauja su savo vėliavomis.

CHICAGOS LIETUVIŲ TARYBA

Rex Eikum, naujasis Lietuvių Operos tenoras, dainuoja Konrado Valenrodo partiją, orkestrinės repetacijos metu. Salia jo repetaciją stebi dr. Vitalija Vaisaitienė, sol. Nerija Linkevičiūtė ir sol. Vytautas Paulionis iš Kanados. Nuotr. V. Jasinevičius